

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 melléklállomás)

KELETMAGYARORSZAGI NAPLO

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyed-
évre 8.70 pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Kapcsoljunk ki mindent,

ami erőnket gyengíti. — mon-
dotta a magyar miniszterelnök
legutóbbi beszédében és ezek a
szavak minden magyar ember
lelkében csak a legteljesebb meg-
értést és átérzést válthatták ki.
Van, persze, hogy van ellentét
magyar és magyar között, de el-
vi alapon olyan ellentéteknek,
melyek elválasztanak magyart a
magyartól, olyan ellentétek, me-
lyek a nemzet testének roncsolá-
sát jelentik, nem szabad, hogy
legyenek. Olyan ellentét, mely a
hídet és bizalmat aláassa, gyen-
gíti, olyan ellentét ma nem lehet
közöttünk, mert sokkal nehe-
zebb, sokkal megpróbáltatottabb
idők járnak felettünk.

Jaj annak az országnak, mely
gyengíti saját magát éppen
most, amikor minden erőt össze-
sze kell szedni.

A magyar miniszterelnök sza-
vai világítanak minden magyar
szívbe. Akinek füle vannak a
hallásra az meghallja.

Sőt, azok, akiknek látásuk
nem vakította ilyen, vagy olyan
irányzat, divatos forma, vagy
politikai remláts, azok hasonló-
képpen érznek, hallanak, lát-
nak. Mi most olyan egyek kell,
hogy legyünk, mint az egy test,
egy lélek. Azt érezzük, ami min-
den magyarnak érzése. Azt gon-
doljuk, ami minden magyarnak
gondolata. Mi nem gondolkodhat-
unk senki más agyával, nem
érezhetünk senki más szívvel. A
miánk legyen az irányadó, gon-
dolatban és szívben.

Vannak, akik nem tudnak fel-
melegedni erre a magaslatos el-
gondolás által teremtett élet-
formára, azok álljanak félre. Ne
akarjanak vadolt részesei lenni
olyan időknek, melyért a felelős-
séget csak egészséges érzékek-
kel lehet vállalni. Ne sütögesen
senki pecsenyét most abból, hogy
lángban áll a világ.

Ne higgyék sokan, hogy csak
ők találták meg a saját boldogulá-
sukon keresztül a bölcsék kö-
vét. Ne higgyék, hogy egyedül
üdvözít az, amit az egyéni ér-
zései szerint jónak vélnék ép-
pen azért, mert az nekik valóban
jó.

Az önzés kora lejárt.

A tettek idején éppen az önzet-
len áldozat az, mely megmenti a
nemzetet minden veszedelemmel
szemben. A honvéd önzellensége
legyen a példa, aki nem a saját
javát nézi, nem a saját egyéni
kényelmét keresi, de vállalja
mindazt, ami úgy a kényelmet,
mint az egyéni javakat elrabol-
ja, talán az életet is áldozatul kö-
veteli, de ott marad épen, sér-
tetlenül a föld, a haza földje és
benn a nemzet.

Jó leckét adott néhány mon-
datban is a magyar miniszterel-
nök azoknak, akik szeretnék úgy
forgatni az életet, mintha az élet
izgazodna ő hozzájuk és nem
nekik kellene az élethez formá-
lódniuk. Azok, akik utólag jósol-
nak, mindig korlátozott hitelt ér-

Nagy páncélos csata volt Tuniszban A Volga és a Don között összeomlottak a szovjet heves támadásai Herriot volt francia miniszterelnököt letartóztatták Fontos nyilatkozatok a török-bolgár jóviszonyról

Az egész keleti arcvonal esü-
ltörtökön a német és szövetséges
esapatok jelentékenyen megnö-
vekedett támadó tevékenységé-
nek jegyében állott. A német kö-
telékek sokszor többszörös
számbeli fölényben levő esapa-
tokkal szemben jelentékenyen
megjavították állásaikat, még
olyan arcvonalzakaszon is, ahol
bolsevikiek folytatták támadá-
saikat, Velikie Lukinál és Melj-
nél, valamint a rzevi arcvonal-
zakaszon. A támadás ellen vé-
dekező német csapatok sikere-
sen harcoltak a bolsevik töme-
gek ellen Demjanszktól nyugat-
ra is.

A pénteken kiadott német
hadijelentésből kiemelendő
hogy elhárító harcokban nagy
veszteséggel összeomlottak a
szovjet heves támadásai a Volga
és a Don között és kedvezően
alakultak a német támadó vál-
lalkozások a Don-kanyarban.

A Német Távirati Iroda katonai
munkatársa a következőket írja:
A német ellentámadások
eredményei figyelemreméltók,
már csak azért is, mert a szovjet
vezetés esültörtök óta ismét új
tartalékokat vetett hareba, tehát
a német véderő eredményeinek
legnagyobb részét már ezekkel a
tartalékokkal végrehajtott ro-
hamokkal szemben érte el.

Az egyes arcvonalzakaszok
ról a következőket lehet elmon-
dani:

A német kötelékek Toropjec
vidékén tapasztalt ellenséges
nyomással szemben végrehajtott
ellenlökéssel jelentékeny terüle-
tet nyertek.

A nagy Don-kanyarulatban az
állandóan kedvezőlen időjárás
hatással volt a harcok tevékeny-
ségére. A német gyalogság nem
kismértékben az új fegyverek
hallatlan tűzerője következtében
mégis több helységet ragadott el
az ellenségtől és annak ember-
ben és hadianyagban súlyos
veszteségeket okozott.

A sztalingrádi arcvonalzaka-
szon esültörtökön olyan párhar-
cok keletkeztek, amelyekben a
szovjet csapatok rendkívül nagy
százalékban veszítették el páncé-
losaikat és már rövid idő múlva
visszavonulni kényszerültek.

A Kaukázusban a ködös idő-
járásban esik és havazik. Jelek
vannak azonban arra is, hogy a
kezdeményezés nemesak keleti
arcvonalon jutott a tengely ke-
zébe, hanem ugyanez áll az
északafrikai harcokra is.

ÉSZAK-AFRIKÁBÓL

megelőző harcok eseménye-
ket közöl úgy a német, mint az
olasz hadijelentés. Tuniszban

többszáz angol ejtőernyős került
fogságba.

Mint német illetékes helyről
közlik, Tunisz városától nyugatra
a német csapatok elfoglalták
Teboruba vasúti csomópontot,
amelyet nemrég az amerikai esapa-
tok szállítottak meg. A városáért
vivott harcban 22 amerikai harc-
koesi elpusztult.

A hadijelentések a délutáni
órákban érkeznek az interinf
berlini tájékoztató iroda éjjel
újabb hadieseményeket jelent
Afrikából.

Eszerint a német-olasz kötelé-
kek és az amerikai-angol meg-
szálló csapatok között Bizertától
délre és Tunisztól nyugatra folyó
harcok esültörtökön Teboruba
mellett nagy páncélos csatává
fejlődtek ki, amelynek kimene-
tele már eldőlt, noha a jelentés
elkészítésekor a harc még tart.

Az ellenség fáradozásai, hogy
a Teboruba környékén bekerít-
tett páncélos erőket ejtőernyős-
ök és egy további páncélos ala-
kulat támadásaival nyugat felől
felszabadítsa, meghiúsult. Tebo-
ruba mellett a tengelyesapatok
összesen 40 amerikai harcokesi
pusztítottak el és 800 hadifog-
lyot ejtettek. Egy olasz gépesi-
tett kötelék egy erős angol ejtő-
ernyős vadászcsoporthoz morzsol-
t fel, amely Közép-Tunéziában
ereszkedett le, hogy onnan a
part felé törjön előre. A tengely
légi erje heves légi esatákban
Algéria felett 16 ellenséges rep-
ülőgépet lőtt le. A bnei repülő-
térén három repülőgép puszt-
ult el.

Algiri jelentés azt közli, hogy
Nehring német tábornok jelen-
tős erővel folytatja támadásait
a brit 1. hadsereg ama páncélos
ékének ketszárnya ellen amely
Medjez el Babnál, Teborubánál
és Djedeidanál a vasútvonaltól
mintegy 5 km-nyire tört előre.
A német csapatok támadásaiban
jelentős számú nehéz páncélos
és motorizált üteg is beavatko-
zott. Brit felfogás szerint ez a
támadás elsősorban arra irá-
nyul, hogy Teborubánál az az
angol vonalat áttörjék és az ettől
északra álló brit csapatokat el-

vágják összekötöttésüktől. Ezek-
be a heves harcokba brit részről
újabb légi erőket vetettek be.
Anderson főleg Spitfire vadá-
szokkal igyekszik küzdő esapa-
tai fölé repülőgépernyőt vonni.
Csütlörtökön délután a djedeidai
arcvonalról jelentették, hogy az
amerikai páncélos csapatok et-
érték az első hadsereget és szín-
tén beavatkoztak a német pan-
célosok támadásának elhárításá-
ba. Teborubánál támadó német
páncélosokat stukák és vadász-
gépek támogatják. A küzdelem
igen keményre alakult. Az ütkö-
zet hamarosan a német páncé-
sok és a brit tábori tűzeréség pár-
hajává alakult ki. A britek ál-
landó erősitéseket vonultattak
fel, igyekeznek a német páncé-
losok által erősen szorongatott
teborubai vonalat védeni.

Kairói jelentés szerint a libiai
arcvonal szünetel vihar előtti
esendnek tekintik. Kairóban
hangoztatják, hogy Montgomery
tábornok utászeredei azon igye-
keznek, hogy felvonuló utakat
épsítsenek. A gyalogságot pedig
ugyanakkor újabb hadművele-
tekre gyakoroltatják be.

HERRIOT LETARTÓZTATASA

Mint Vichyből jelentik, a fran-
cia hatóságok letartóztatták Her-
riot volt elnököt, aki mindez-
ideig Lyonban volt magánélet-
ben, továbbá Jouhauxot, a mun-
kaügyi szövetség volt elnökét,
Dessant volt külügyi államtit-
kárt és Borotze volt francia
sportvezért.

Herriot két ízben is volt Fran-
ciaország miniszterelnöke, majd
a kamara elnöke. Letartóztatá-
sának oka felől nem érkezett je-
lentés.

DARLAN FRANCIA TENGERNAGY

tovább megy az elpartolás útján.
A marokkói rádió közlése sze-
rint Darlan az államfői tisztég
mellett most a hadsereg, a flotta
és a légi erő parancsnokává is
kinevezte magát, egyben a poli-
tikai kormányzatot is a kezében
tartja.

FONTOS TUDNIVALÓK

Hirdetmény a november havi
szappanjegyek beváltásáról. (8.)
Hirdetmény a gabonalap- és
kenyérgabonajegy tulajdonosok
elszámolásáról. (8.)

demelnek. A jóslás titka az, hogy
előre kell megmondani látatlan-
ba a bekövetkezőket. Az álprofet-
ták jóslása mindig apró hiúsa-
gokon lépült gyatra hazugság,
de az önzetlen ember meglátása
jóslás föltétlen, mert nem saját
és övéi javát nézi, de az egyete-
mes lebeg a szeme előtti mindig.
Van ma száz, meg száz baj,
ezer, meg ezer orvoslásra váro
dolog ebben az országban, de
semmi-olyan fontos és idősze-
rűbb nem lehet, mint az, hogy

minden magyar találja meg a
magyarság útját. Azok, akik az
út mellett járnak, nem magya-
rok azok, akik az utat keresztül,
kasul gazolják, azok nem egyek
velünk, mert nem az erőt és ösz-
szetartást, de a széjjelhúzást és
rendbontást szolgálják gyengítik
erőnket, holott éppen az: ki-
tenni, hogy az erők egyesüjenek
és a rend soha nem állhatott
olyan szilárdan, mint éppen ma.
A szilárd rend alapja a jóviszo-
ny és ezt a szilárd rendet meg-

fogjuk őrizni, meg fogjuk védeni
minden zavargóktól és rendbon-
tóktól. A magyar miniszterelnök
nem egy emberként, de felelős
magyar nemzetként nyilatkozott
akkor, amikor azt mondta: kap-
csoljunk ki mindent, ami erőn-
ket gyengíti, ami a bizalmat és
hídet aláassa.
Halló füllel hallja minden ma-
gyar és kövesse a szót, mely a
lélekben és szívben parancsként
visszhangzik szerte az orszá-
ban...

ne felejtse
el
hirdetését
vasárnapra feladni!
Este fél 9 óráig!

LAVAL FRANCIA KORMÁNYFŐ

pénteken tanácskozási hívtá össze a minisztereket. Elrendelte, hogy jelentést terjesszenek eléje az elűlyesztett hajók állapotáról és azok későbbi esetleges felhasználásáról. Ezután a minisztertanács megtárgyalta és rendezte a hadsereg és haditengerészet leszerelésével kapcsolatos kérdéseket. A minisztertanács megbízta az Ipari, Termelésügyi minisztert, nyújtsa be törvényjavaslatot, amely intézkedik arról, hogy az Iparban és kereskedelemben jelentékeny számú katonatisztet elhelyezzenek. A közigazgatásban csak bizonyos feltételek mellett helyeznek el katonatisztet. Az igazságügyi miniszter jelenléte alapján a minisztertanács elhatározta, hogy Delatre de Tassigny tábornokot az állami törvényszék elé utalják, majd több személyt megfosztott állampolgárságuktól.

A TÖRÖK-BOLGÁR JOVISZONYRÓL

Fontos kijelentések hangzottak el Szófiában.

Boris király fogadta Wuafti Mentest, az új török követet. A követ átadta a török

köztársasági elnök üdvözlését és jókívánságait a bolgár királynak és a bolgár népnek. Üdvözölő beszédében kijelentette, hogy minden igyekezetét a két ország közötti kitűnő kapcsolatok fenntartására és fejlesztésére fogja fordítani. A köztársasági Törökország — mondotta többek között — őszintén ragaszkodik a békéhez és örömmel állapítja meg, hogy közte és a szomszédos Bulgária között semmiféle nézeteltérés nincs és a két nép továbbra is megőrzi a kölcsönös bizalmat, mint a kapcsolataikat jelentő forrást.

Boris király megköszönte az elnök jókívánságait és megelégedését fejezte ki afelett, hogy az új követ minden igyekezetét a két ország közötti kapcsolatok elmélyítésére fogja fordítani.

NEM IGAZ, HOGY HUSZEZER SZOVJET HADIFOGOLY ÉHENHALT FINNSZÁGBAN

Helsinki, dec. 4. Az angol hírszolgálat jelentése szerint Man nerheim tábornagy közölte a Vöröskereszt központjával, hogy Finnországban 20.000 bolsevista hadifogoly éhenhalt. A finn hírszolgálati iroda ezzel kapcsolatosan megállapítja, hogy ez a jelentés valótlan és a tábornagy ilyen értelmű kijelentést nem tett a Vöröskeresztnek. (MTI)

HADIJELENTESEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnok-sága közli: A szovjet Tuapszétől északra fekvő és a Terek mentén nagy erővel megint meghiusult támadásokat intézett ellenünk. Német gyorskötélek a legutóbbi két napon a Terektől északra fekvő térségben sikeres támadó vállalkozásokat hajtottak végre, jelentős területnyeréseket értek el és megsemmisítettek több ellenséges lovas és gépesített egységet. Sok foglyot ejtettünk és nagy zsákmányra tettünk szert, fegyverekben és járművekben.

A Kalmük szeptemberen vívott harcok során újból szétgrasztoltunk egy ellenséges gyalogos zászlóaljat, megsemmisítettünk nyolc páncélost és sok járművet és elváltuk az ellenség utánpótlás szempontjából fontos útját. A Volga és a Don között a további elkeseredett elhárító harcokban a csütörtöki nap folyamán a szovjet ismételt heves támadásai összeomlottak és az ellenség nagy veszteségeket szenvedett.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderő főparancsnok-ság közli: A kirendelt arcvonalon erős tüzérségi harc volt. Tunisban német csapatok fontos állásokat foglaltak el. Olasz csapatok megsemmisítettek egy angol ejtőernyős-kötélcsoportot és 74 angolt foglyul ejtettek.

A német és olasz léghaderő kötelékei zuhanóbombázó s mély támadásokat intéztek ellenséges páncélos harcokosok és jármű-összeállítások ellen, azonkívül éjszakai támadásokat intéztek Bone kikötői berendezés és repülőtérre, valamint algériai, az ellenséges utánpótlást ellátó berendezések ellen. Német vadászgépek lelőtték 16 angol repülőgépet. Két saját repülőgépünk elveszett.

Az angol léghaderő a november 21—30 közötti időben 111 db repülőgépet vesztett, ezek közül 62 gépet a Földközi tenger térségében. Ugyanez idő alatt a Nagybritannia elleni harcban 50 saját repülőgépünk vesztett el.

Az olasz főhadiszállás közleménye. A kirendelt arcvonalon elfretolt állásaink ellen irányuló

heves ellenséges tüzérségi támadásokat eredményesen visszavontunk. Tunisban német osztagok elfoglaltak egy fontos ellenséges hadállást és 454 foglyot ejtettek, köztük 18 tisztet. Egy olasz esend őrszázalójt több mint háromszáz angol ejtőernyőst fogott el.

A tengely légi kötelékei éjjelnappal folytatták támadásaikat Francia-Északafrika kikötőit, valamint a kikötőkben horgonyozó hajók ellen Heves légharcok során német vadászgépek 16 ellenséges repülőgépet lőttek le.

A Földközi tenger középső részén egy olasz felderítő repülőgép 4 Spitfire-géppel vívott harc folyamán egy ellenséges gépet lelőtt, egy másikat súlyosan meg rongált majd — jellehet több golyó eltalálta — visszatért támaszpontjára.

MEGTORPEDÓZTAK EGY OLASZ KÖRHÁZHAJÓT A „Citta di Trapani“ nevű olasz kórházhajó, torpedótalálat következtében elsüllyedt. A hajó fedélzetén nem voltak sebesültek. A százharz főnyi személyzetből

Ne okozzon önnek gondot ha új ruhát akar. Vételkényszer nélkül bemutatjuk dúsan felszerelt rak-tárunkat. Nagy választék férfi és női gyapjuszövetekben. — Divat selymek állandóan érkeznek.

Olcsó szabott árak

Kőrösi László cégnél

Ferenc József út 38.

104 ember megmenekült, köztük valamennyi vöröskeresztes ápolónő.

Angol repülőgépek támadásokat intéztek Szicília több községe ellen. A polgári lakosság köréből két ember megsebesült. Az egyik támadó repülőgép a

légvédelmi ütegek találatra következtében Augusta közelében lezuhant.

Egy olasz torpedónaszád Beniamino Farina korvettkapitány parancsnoksága alatt elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót.

Japán-angolszász háború

Tokió, dec. 4. (NTI) Tokióban a következőkben foglalják össze az elmúlt év eseményeit a távolkeleti harcokról:

Azóta a vasárnap reggel óta, amikor a Pearl Harbour felett kitört a pokol, amely tűzokádva elnyelte és megsemmisítette az amerikai csendesóceáni hajóhad legjavát, egy esztendő múlt el. A tengeri csata eredménye, amelyekben a salamonszigeti negyedik csata és a legutóbbi lungai éjszakai ütközet eredményei még nicsenek benne, a következők:

Elsüllyedt 9 ellenséges csatahajó, 13 repülőgéphordozó hajó, 38 cirkáló, 39 romboló, 89 tenger alattjáró stb. Ehhez járul még a 3744 lelőtt és megsemmisített repülőgép, 394 elsüllyesztett ellenséges szállítóhajó és 503 sértetlenül elfogott hajó.

Figyembe kell venni hogy az amerikai haderőn ejtett érvágás mellett Japán kiterjesztete a vezetése alatt álló nagy Kelet-Ázsia határalt Immár egészen Uj-Guineáig. Ez közel 16 millió négyzet kilométer terület melyen a föld lakosságának egyharmada vagyis több mint 700 millió ember él (MTI)

„Köszönjük, hogy megemlékeztek egy olyan emberről, aki a harctéren elveszítette két karját és szemét a hazáért“

Tóth Györgyné, Havancsák Mária köszönő levele a „Debreczen“-hez

Néhány héttel ezelőtt könnyekig megható esküvői szertartás folyt le Szentetornya békésmegyei községben. Tóth György magyar honvéd, aki az orosz fronton elveszítette két karját és két szemét, állt az oltár elé menyasszonyával, Havancsák Máriával, aki karjával átölelve vezette a templomba vőlegényét.

Különös és fájdalmasan szép életregény előzte meg azt a pillanatot, amikor az oltár előtt lerj és feleségge lett Tóth György béna honvéd és menyasszonya, Havancsák Mária... Már éppen házasságkötésre készültek, amikor a vőlegényt elszóllította a minden magyar ember kötelessége az orosz frontra... Aztán egy napon megsebesült... Mikor bizonyossá lett arról, hogy nem lát többet és két karja is oda van, megüzente menyasszonyának, hogy menjen férjhez máshoz... Az erőlelkű magyar lány azonban, mikor megtudta, hogy vőlegénye inkább hajlandó feláldozni szerelmét, minthogy a maga életéhez kösse bennán, világtalanul is szerelmét ezen a szép gesztuson keresztül még jobban megszerette Tóth Györgyöt... Szemed helyett sze med világa leszek két karod helyett az én karom dolgozik» írta vőlegényének és a nagy világháború viharában kulönszakadt két élet ismét összekerült, hirdette, hogy az igazi szerelem ki bír minden megpróbáltatást...

A szép, mélyen emberi történet sok szívet megmozgatott ország szerzte és Debreczenben lapunk hasábjain Oláh Sándor munkásköltő vette fel azt a gondolatot, hogy Tóth György és felesége nászajándékára rendezzen gyűjtést a társadalm. A hasábjainkon megjelent felhívásra egymásután érkeztek az adományok, melyek már 200 pengőn felül állnak. Az első három nap gyűjtését, 68 pengőt, nyomban postára adtuk és azóta is háromnaponként eljuttattuk a gyűjtés eredményét Tóth Györgyéknek, aiktól most érkezett köszönő levél... Tóth Györgyné, Havancsák Mária írta a levelet férje nevében is.

„Tisztelt Debreczen, c. napilap Szerkesztősége! Tudatjuk, hogy a küldött nászajándékot, a 68 pengőt megkaptuk. Nagy örömmel és köszönettel fogadtuk, hogy megemlékeztek egy olyan emberről, aki a harctéren

elveszítette két karját és szemét a hazáért Nagyon szépen megköszönjük a gyűjtött összeget azoknak, akik összeadták re szünkre és köszönettel vesszük a levélben jelzett további gyűjtést Nagyon hálásak vagyunk szíveskedésükért. Maradunk tisztelttel: Tóth György és felesége Havancsák Mária. Szentetornya, Baumgarten Pál utca 534 szám Békés megye.

Évfordulón

Nemzeti alkotmányos életformánk egyik első alapvető alkotása volt a népiskolai közköztartásról szóló XXXVIII. törvény cikk meghozatala, mely 1868. december ötödikén nyert királyi szentesítést. Ez a törvény szövege életre a kir. tanfelügyelőséget, addig a tankerületi főigazgatóság hatáskörébe tartozott az ellenőrző felügyelet; az állami tanfőképzőt, a polgári és felső. népiskolát, az állami népiskolát a tankerületi általános tanítóegyesületet és Eötvös miniszter szervek mellé állította a szak-sajtó képviselőjéül a „Néptanítók Lapja“-t.

Tiszta, világos logikával dolgozott a képviselőház. A népiskolai testgyakorlatot úgy írta elő, hogy tekintettel legyen a katonai gyakorlatokra. A leveleintézmény nőtt ki belőle.

Bizony e törvény életbeléptése óta hetvenegy esztendő lett múltta. A haladó korszak sok módosítást tett rajta. A kormány az egységes és egészséges nemzeti élet kifinomálására szánta, melynek az előtt nyomaira akadunk ugyan, de kielégítő formjától távol állott a nemzet. Általános társadalmi vonatkozásban Széchenyi Magyar Tudományos Társulata (Akadémia) képviselte a magyarság arcát, társul szerződött hozzá a Kisfaludy Társaság. Írók, költők, egyes vármegyék tartottak ki a nemzeti józanságot valló lelkiismeret szava mellett.

Nemzeti közköztartásunknak mindig emlékezetes napja december ötödike. A király az 1865—68-iki országgyűlési berekesztő trónbeszédében (1868. dec. 10) mondotta: „A nemzeti szellemi fejlődését mozdították elő képviselők, amidőn oly törvényt hoztak a népoktatás ügyében, mely ha áldozatokat kíván is egyes külön érdekektől, de egyszersmind egy oly népevelési rendszer alapját veti meg, mely hivatva lesz az ország szellemi és anyagi haladásának támaszául szolgálni.“ E mai nap nélkül a királyi trónról ez a fel-emelő kijelentés nem hangozhatott volna el.

Ez a nap nemcsak azért bír jelentőséggel, mert e napon törvény lépett életbe, sem azért, mert nemzeti önértetre lelkesítő alkalom időpontja, hanem főképpen ezért, mert a politikai hazát szervező első király — királyi jelvényeinek bírtoklója — öntötte erőt a nemzeti akaratba és a politikai hazát eljegyezte a szellemi és anyagi (gazdasági) haladásnak. Történelmi igazság időpontja december ötödike.

Kínálkozik beszövevére egy du nántúli lelkész képviselő parlamenti beszéde. A törvényjavaslat tárgyalásakor szólalt fel. „Mondotta — ahol ő lelkészkedik, háromféle vallásfelekezet és négyféle nyelv van és egy községi iskola. Egyik felekezetnek sincs vitája a másikkal. Egyik lakos sem üldözi a másikat nyelvi miatt. A gyermekek együtt tanulnak egy nyelven, az államnnyelven, a magyaron. Jtanítón fordul meg minden.

Bökönyi Daniel

Meteor Mózgó műsora
Szombaton 5 és 7, vasárnap délelőtt 11, délután 3, 5, 7 órákor utoljára! A legizgalmasabb és legkacagtatóbb bombaműsor:
Arizónai vadmacska
Stan-Pan Műszak kedvence
Háborús világhíradó!

Hungária Filmszínház
Alkalom
Főszereplők:
Karády, Somlay, Szilassy, Csontos, Somogyi, Bilicsi, Pethes.
Előadások kezdete 5 és 7-kor.

Apollo Filmszínház
Férjhiúség
Főszereplők:
Tolnay Klári, Páger Antal és Bulla Elma.
Magyar mérnök életének megrázó tragédiája.
Előadások: 3—5—7 órákor
Pénztár d. e.: 10—12-ig és délután: 2 órától.

Vigszínház mozgó
Ma 5 és 7 órákor
Hunyadi Sándor költői szépségt, nagy sikert aratott színműve:
Havasi napsütés
Megható, kedves, derűs, szíveshezzóló magyar film!
Fősz.: **TOLNAY KLÁRI**, Turay Ida, Csontos, Rajnay, Mály Gerő, Perényi.

Megkapóan szép, ünnepélyes keretek között tartották a debreceni tűzérkek Szent Borbála ünnepélyüket

Hagyományosan szép, ünnepélyes keretek között tartották a debreceni tűzérkek védőszentjének, Szent Borbála névnapjának ünnepélyüket... A lakatya udvara zászlódiszbe borult erre az alkalomra, zöld ágakkal átfönt lövegek csövei meredeztek és a tűzérkek díszoszlopban várta az ünnepély kezdetét. Előzőleg fél 9 órai kezdettel a csapókeri római katolikus kápolnában ünnepi szentmisén vettek részt a tűzérkek...

Az ünnepélyen teljes számban résztvettek Debrecen város katonái, egyházi és társadalmi előkelőségei és nagyszámú közönség szemlélte büszke örömmel, izzó hazafias érzéssel nagyszerű tűzérkek felvonulását...

Pontosan 10 óra 20 perckor regharsant a díszjel, jelezve a Hadtestparancsnok Úr képviselőjének megérkezését. A lakatya kapujánál fogadta a Hadtestparancsnok Úr képviselője a tűzérkek parancsnokjának jelentését.

Ezután a tűzérkek parancsnoka tartotta meg nagyhatalmú ünnepi beszédét, megkapó szavakkal méltatva Szent Borbála ünnepének jelentőségét. Párhuzamot vont Szent Borbála vertanusága és a magyar nemzet hősiességének önfeláldozása között, majd így folytatta beszédét:

Szeretettel köszöntlek benneteket Szent Borbála ünnepén. Körülbelül 500 év óta a világ csaknem valamennyi államának tűzérke megünnepli ezt a napot védőszentje, Szent Borbála emlékére. Evszázados hagyomány, legenda fonja körüli Szent Borbála történetét, de acélos lelki alakját s mind arról szól, hogy védőszentünk milyen magasra önfeláldozásról tett hitet. Ez az érzés töltönsse benneteket. Az elmúlt évszázadok alatt ezer és ezer tűzérk fordult Szent Borbálához segítségért és ő minden igaz, hősielkü, hazájáért életét is adni kész tűzérk segítette, mert a tűzérkek hősi küzdelmekben mindenkor dicsőséget szereztek védőszentjüknek és a tűzérk névnek. Így kell ennek a jövőben is lenni. Szent Borbála élete, önfeláldozása példájára hazánkban ilyen bátor, életét áldozni tudó tűzérkekre van szükség. A most dúló háborút, melyben jövőnkért és Európa jövőjéért küzdő magyar honvédség soraiban dicsőséggel harcoló tűzérkeink, nem a hideg acéllövegek, hanem az izzó, hazáját szerető harcosszívűek döntik el, akik bátran szolgálják a gépek hideg ércét... Szent Borbála példája int, tanít önfeláldozó, bátor harcosszavak lenni. Gondoljatok mindnyájan és mindig arra, hogy kitüntetés egy ilyen dicső fegyvernek lenni, ennek a fegyvernek keretében szolgálni az örök magyar eszményeket és azt kívánom, legyetek méltók elődeitekhez...

A tűzérkek parancsnokának gyűjtőhatású, megkapóan szép beszéde után díszmenetben vonultak el a tűzérkek... A Himnusszal ért véget a lakatya udvarán lefolyt ünnepély, mely után sor került a Szent Borbála ünnepély második részére, mely fedett lovardában folyt le, zászlódiszbe vont, művészi feldíszített színpadon...

Szabados Béla: „Hiszek egy Istenben” énekelte a mérőszázad énekara, majd a színpad felvont függönye mögött hatalmas élőképek bontakoztak ki... Dr. Szent Mihály költői szépségű prólogusa következett. A mérőszázad énekara újabb énekszáma után a református és katolikus tábortól elkészített ünnepi beszédet, megkapó szavakkal fejegetve Szent Borbála példaadó ön-

feláldozását és megemlékezve a hadszíntéren küzdő honvédek hősiességéről.

Mihályi Ödön „Katonaelet” e. gyűjteményéből énekelte ezután a mérőszázad énekara, majd a „Holt utág” c. hatásos élőképet mutatták be szavalattól kísérvé. A Szózat elneklése után sorra került a hagyományos Borbála-ítélet, a Borbála-terkeres felvonulása, mely bővelkedett humoros jelenetekben. A Hajdúvezred Zenekara által előadott „Rákóczi-induló”-val ért véget a művészi hozzáértéssel rendezett, felemelő hatású Borbála-ünnepély.

A délutáni órákban külön Borbála ünnepélyt tartottak a legénység számára, melynek kiemelkedő része volt az „Egy tűzérk dalban elbeszélve” és több érdekes, a katonahumor legizesebb, legszórakoztatóbb számaival feldolgozó villámtréfa, valamint több megkapóan szép, hazafias szám.

A debreceni Kollégium kódexeiről és kutató munkájáról beszél P. Radó Polikárp, a kódexek tudós bűvára

Sokszor hangzott el es hangzik el még ma is a lapotlan vád a magyar középkor ellen. A magyar középkor szellemétől idegen tudósok, írók uton-útfélen állítják, hogy a középkori Magyarország nem volt Magyar ország. Idegenek voltak egyházi stánumokban s ezek idegen szellemet hoztak be, meghamisítva az ősi magyar kultúrát és szellemiséget. Tehettek pedig ezt azért, mert a középkori ember égi gondolkodásában vakon ment a papok után.

Eddig ok. Most egy rendkívüli tudományos felkészültségű magyar benecés szerzetes, Radó Polikárp atya szembe akar szállani ezzel a teufoggással. Új fényeket akar meggyújtani, hogy ezek világánál az anatólag sötét középkor is megvilágosodjék s megálljunk, hogy magyar volt az a maga teljességében.

P. Polikárp 45 év körül van. Pannonhalmi tanárkodott majd Budapestre került, jelenleg pedig kutató körúton járja az ország egyházi, közéleti és magánkönyvtarait. Kódexeket keres bennük, mert ezekben a kódexekben találja a középkori kultúra és szellem megvilágulását. Sokféle anyag van összegyűjtve a kódexek művészi iniciálás, baratkéz írási lapjain. Egyházi szertartások, énekek, versek, legendák s krónikák váltakoznak pergamentjein. A középkori világ a maga egészében bennragadt a kódexekben, nem tudományos bogarászás tehát a kódexek kutatása. Erdemes rátenni egy életet kutatásukra. A ma világa helyett a középkori világába merülni, hogy tanulságot szolgáltassunk a manák.

Debrecenbe is eljött, hogy a debreceni református org Kollégium Nagykönyvtárában megtanulmányozza azt a húsz-huszonöt kódexet, amely felbecsülhetetlen értékű kincse a Kollégiumnak.

Gyönyörű anyagra bukkant Debrecenben — mondja —, miközben a vérbeli kutató szenvedélye csillog szemében. Nem is számítottam arra, hogy a Kollégium könyvtára ilyen tömegben tartalmaz kódexeket. Számuk mintegy huszonöt körül van s itt tartózkodásom egy hete alatt — hála dr. Révész Imre püspök úr és dr. Varga Zsigmond könyvtárigazgató úr jóindulatának — valamennyiüket átvizsgáltam s meghatároztam. Legszólván mindegyik Nürnbergből való s a domonkos atyák hozhatták Debrecenbe a XIV. század elején. Nemelyik darab még előbből való, a XIII. század végéről. Missale-kat, breviarium-okat és sacramentarium-okat tartalmaznak, igen nagy művészi értékű iniciálékkal.

Megállapítottam azt is, hogy ezek a kódexek a XVIII. századi nagy debreceni gyűjtő, Kazay Sámuel hagyatékából kerültek a Kollégium birtokába. Kazay volt az első debreceni patikárius, övé

volt az „Aranygal” patika, amely mint látom, ma is fennáll. Erdemes személyével érdemes volna tudományosan, de irodalmilag is foglalkozni.

Munkájának céljáról és eredményeiről kérdezzük.

A magyar középkort rehabilitálni akarom — feleli. Ki akarom mutatni, hogy a középkor ötszáz esztendeje a legmélyebb magyarságú volt. Honnan veszem a bizonyítási anyagot? A kódexekből. Az ötszáz esztendő szellemi élete ezekben van lefektetve. Ezekből olvasható ki az, hogy Szent István magyarsága önévű s ez megmarad utódai alatt is.

Egyházi jellegű a kódexek kultúrája. De magyar is. Egész sajátos magyar liturgiát látunk kifejlődni bennük. Magyar népi vonások szövegeket át s szertartásokon. A sajátos magyar világi világ felszínre tárása vonat engem is a kódexekhez s adott ösztönzést bűvárlásukhoz.

Dr. Vass Péter debreceni parista tanár elbeszéléseiből már hallottunk arról, hogy P. Polikárpnak e teren egészen úttörő felfedezései voltak. Megkérdezzük megfelelő is. Szerényen ki akar térni a válaszadás elől, majd elmondja, hogy valóban jelentős eredményeket ért el. Megállapította, hogy nem a Pray kódex a legrégebb kódexünk, amit ezt az iskolai irodalomtörténet tanítja. — Hahóton, a benecésrend kolostorában is felfedezett egy korábbi kódexet, majd a zsigraói egyetem könyvtárában a Szepepenyi kódexet, amely 1073-ból való s így a legrégebb magyar kódex. Erdemes, ismerték már azelőtt is, de mint evangéliumos könyvet. Nem tudottak gondot attanulmányozására s csak P. Polikárp fedezte fel, hogy az evangéliumon kívül más érdekes szövegeket is tartalmaz. E felfedezés után tüzetesen meghatározta és leírta latin nyelven.

P. Radó Polikárpnak köszönhetjük annak megállapítását is, hogy a Szent István korabeli kódexekben francia hatás érvényesült, a cunyi szellem, amely egy százada újította meg a kereszténységet. Szent István maga három francia püspököt nevezett ki francia benecéseket hívott be. Ez bizonyítja, hogy felismerte a francia orientáció szükségét.

A legrégebb magyar kódexek is francia minták után készültek. Francia hatást mutat a helyesírásuk is.

Munkámban — folytatja Radó Polikárp — rendkívül nagy akadály az, hogy egyáltalán nincs katalógusunk a magyar könyvtárakban található középkori kódexekről. Magának készítenem 1830-ig a kódexek tudományos meghatározását, elírását és katalógizálását. Az anyag szerteszóra hever az ország különböző vidékein, oratóriákban, egyházi, világi s magánkönyvtárakban. A magán-

könyvtárak nagyrésze pedig zárva is van előttem.

De munkám mindjobban látható eredményei bőséges kárpótlást nyújtanak a sok fáradságért, munkáért, gondért, törődésért. Sok mindent találtam eddig mellesken is. Főcélomat szolgáló bizonyítékaimat munkámban fogom közreadni. Külön gyűjtöm a magyar himnuszokat. A magyar egyházi zenetörténethez szolgálhat adalékkal: a kassai XV. századi kódex már polifón dallamot tartalmaz. Találtam egy latin verset Buda elfoglalásáról és igen sok magyar nyelvemléket. Mindezek is elégségesek lennének munkám jutalmazására. Ezt azonban majd az a mű fogja megadni, amelyben bizonyítékaimmal igazolhatom a magyar középkor magyarságát — fejezi be nyilatkozatát P. Radó Polikárp. Sok szerencsét és Isten áldását kérve munkájára, búcsúzzunk.

Ő is búcsúzik. Tovább indul kutató körútn, Sárospatakra megy, az ottani Kollégium könyvtárában keresi a középkori magyarság híradását, középkori kódexek elsárgult lapjain.

A református egyházmegyei tanítótestület közgyűlése

„A tanítóknak jobberkölesű, becsületesebb, magasabb fekon álló társadalmat kell nevelniük”

A Debreceni Református Egyházmegyei Tanítótestület peneken deledőtt tartotta évi rendes közgyűlését az egyház tanaestermében. A tagokon kívül lelkipásztorok és a tanúgy íránt érdeklődő nagyszámú közönség is megjelent.

Közének után dr. Szász Imre esperes tartott áhitatot. Az adventről beszélt s hangoztatta, hogy soha még így nem várták a szeretet ünnepét. Az igazi tanítónak a mai súlyos korban is meg kell állania a helyét, a belső fronton is egyre előbbre kell haladnia és tüzeteket kell gyújtania az éjszakában. A lelkeket a helyes útra vezetni a legsúlyosabb körülmények között is: ez a ma tanítójának egyik legnagyobb és legfenségesebb hivatása.

Papp Gyula tartotta meg ezután éneki megnyitó beszédét.

Ma a tanítóknak kötelessége, hogy kitartóak legyenek, kitartóbbak, mint eddig. Erősek legyenek, sokkal erősebbek, mint eddig voltak, a vallásosság, hazaszeretet és az embertársak iránti szeretet ultiések a gyermekek lelkébe. Új világ van kialakulóban, ebben a tanítóknak is részt kell venniük. *Jobb erkölcsű, becsületesebb, magasabb fekon álló társadalmat kell nevelniük.* A tanító ezért a munkájáért nem vár másit, csak megbecsülést.

Örömmel állapította meg, hogy mostani kultuszminiszterünk szíven viseli a tanítók ügyét és eddigi kijelentései nyomán a tanítóársadalom a legszebb reményekre jogosult.

Papp Gyula megemlékezett még a harcoló honvédekről és a Kormányzóhelyettes Úr hősi haláláról. Szólt a haretereken küzdő magyar tanítókról is.

Ezután az elnök szép beszéd kíséretében adta át Pálfi János t. elnöknek azt a díszlevelet melyet az egyesület nagyrabecsülete és halaja juttatott neki. Elismerései szövege hosszú s erdeményes tanítói munkásságáról, melyben mindig szeretet iranyította tetteit.

Üdvözölték Pálfi Jánost dr. Szász Imre esperes, Ormós Lajos az ORTE nevében. Az elhangzottakért Pálfi János mondott köszönetet.

Balint Mihály a titkari jelenést terjesztette elő, majd nagy előklődéstől kísérvé Szendy István igazgató. A vallásnevelés református tanítástervvel kapcsolatos címmel tartott színpadon előadást. Hangoztatta, hogy a földi a vallásos nevelés legyen. Minden tanító erezzen

DEBRECZEN 8. OLDAL 1942. XII. 5.

Ha jó a penge - jó a kedve!

ROTBART LUXUOSA

Vezérképpiszelet, a Dursberg Budapest VIII. Rákóczi út 19.

felelősséget minden tanítványára, a vallásosak szíve isteniszakadályosnak. Alapos lenne, ha a felsőbb osztályokban a vallásosokat a lelkipásztorok is tanítanák, sőt a gyermekek netenket külön bírálatnak tartanának, mert ezzel értenék azt, hogy a VIII. elemi évesek gyermek nem szakadna el az egyháztól. A gyermek éppen abban a korban marad meg, amikor legjobban szüksége van a lelki vezetésre.

Torday Zsigmond és Mándy Lajos szóltak az előadáshoz.

Hamas József egyházmegyei felügyelő. A református tanításterv tanítási és nevelési célkitűzései címmel érkezett. A református tanterv tökéletesen meglátta azokat a célokat, amelyeket a gyermekek testi, értelmi és erkölcsi nevelésében szemelőtt kell tartanunk.

Ormós Lajos, Benyhe Imre és Hamvas József szóltak fel.

A tanítóknak mai helyzetét, nagyon érdekes előadást tartott Hamvas József derecskei tanító, egyesületi főjegyző. Végigvezette a hallgatóságot a multbeli történelmi a jelenben és a jövőben meg kell halgatni a tanítóknak sokat hangoztatott kívánásait. Olyan sokirányú ma a tanítói munka, hogy felbecsülési szükséges a segítség.

Az előadáshoz Benyhe Imre és Torday Zsigmond szóltak hozzá.

Verecs János mindannyozta, hogy a tanítók kérjék ultiések helyről, hogy az OTBA-t elszakadhassanak. A kormány tegye lehetővé, hogy ahhoz az orvoshoz menjenek, akhez akarunk. Ha ez nem lehetséges, minden orvosnak adjanak vizsgálati lapot. Az OTBA ugyanolyan díjat fizessen az orvosoknak, mint a magánbetegektől szednének. Így nem állna elő az a helyzet, hogy az orvos első kérdése OTBA tag-e az illető vagy nem. Az indítványhoz többen hozzá szóltak és a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Az ülés a szózat elneklésével ért véget.

Őskeresztény gépirónót

keres azonnali belépésre a biztosítási irodai munkában lehetőleg jártast

Astra Biztosító rt.

jelentkezőket d. e. 11-1-ig Debrecen, Széchenyi u. 1. szám kérünk.

Mikulásra

a férfiaknak izléses finom ajándéktárgyakat

Stavro

úridivattól

Szombaton délután: Napsugárka, Mikulásnap gyermekelőadás. Szombaton este: Cigánybáró, díszelőadás. Vasárnap délután és este: Nemes rózsá.

Nemes rózsá

Sokféle színpadi játékelemből cevődik össze a Nemes Rózsá... zenes vígjáték s emellett mégis átlagos vonalon bukkad föl a verjétekező öszerótt három felvadás. A darab alappondolata minden jószándéka mellett — naiv elgondolás amely sokhelyen a népmese szintjén mozog. A zenei réz seletesen semmitmondó és egyenesen népszimű keretébe kívánkozik. Hogy ennek a darabnak mégis sikere volt az kizárólag a szereplőszínek érdeme. Ezen az előadás mutatta meg igazán a Csokonai Színház együtt tese erejét s elhivatottságát mert komoly vállalkozás köből vízet-facsarni. Nyugodtan megállapíthatjuk ha a darab egyes szerepe-re gyengébb színészek kerülnek megpecsételődik annak sorsa.

A darab sikerének letéteményese ezúttal Kollár Livia volt aki teljes mértékben rászolgál a legősztöb elismerésre. Szívvlelékekkel főként pedig tudatos intelligenciával ad szint, fényt és elhatórt erőt játéknak. Játékformálásának biztonsága, úde lendülettel telítettsége, egyéniségének varázsa, biztostították számára a megérdemelt sikert. Perényi Sári Niressy grófnőjében sok volt a kispolgári elem. Süll Manyi Mona grófnője sikeres produkció. — Hortobágyi Arthur Papiógó Vendele remekül mintázott figurája az előadásnak. — Rajz János karakterizáló művészte mintaszert. Eltötő elem s passzív szerepe dacára is sok vonatkozásban ad lendületet s gördülékenységét a darabnak. Márki Géza Viktor gróf szerepét elegán ciával, kellemes beszédönussal s jó alakítókézséggel formálta Komppóthy Gyula, mint annyiszor, most is kitéunt lehiggadt színpadratermetű művészetével, vitéz Molnár Iván ellenszenves jószágigazgatója nagyszerű színeszi produkció. Kormos Ferenc ellenállhatatlan humora sok derús perccet szerzett és ösztönöz rászolgált a közönség tapsaira: Szitay László szépen fejlődő tehetsége sikeres játékok eredményezett. Dóka János és Dóka Jánosné jó alkalmazkodással egészítették ki az együttest. Solmecz Mihály gondos rendezése formába foglaló ereje, nagymértékben hozzájárult a darab sikeres előadásához. Bakonyi Ödön karnagy kifogástalanul látta el a zenei vezetést

Rubányi Vilmos, az Operaház karmestere megérkezett Debrecenbe feleségével együtt és végig nézte a „Nemes rózsá” bemutatóját a színházban Orosz Julia ma déiben érkezik.

Csokonai Színház
Szombaton délután filléres helyárrakkal nagy mikulás gyermekelőadás:
Napsugárka
Szombaton este díszelőadás:
Cigánybáró
OROSZ JULIA, SÁRDY JÁNOS és RUBÁNYI VILMOS vendégszereplésével!

Tánciskolák
* Schaff tánciskolájában, a Koronában 7-én új tanfolyam kezdődik. Ma este 1/27 órától Mikulás-est.
* Valtay Margit tánc- és mozgásművészeti iskolájában szakszerű mozgástanítás, tánc, akrobatika, stepp, 3 éves kortól, hallásképzés, Kossuth 11.

Beszélgetés Sárdy Jánossal

Három hónap alatt öt filmje készült, bonvivan, operaénekes, film-amorosó egyszemélyben.

Két héttel ezelőtt a DEBRECZEN adott elsőnek hírt arról hogy Belezna Unger István direktornak sikerült megnyerni egyetlen fellépésre Sárdy Jánost és Orosz Juliát. Huszonnégy órával később elővételben már minden jegy elkel a „Cigánybáró” ma esti előadására. Ilyen érdeklődésre még nem volt példa a debreceni színházlátogató közönség részéről.
Pénteken este a sinautóval felesége társaságában megérkezett Debrecenbe az új magyar színész nemzedék legérdekesebb tehetsége, Sárdy János. Sárdy ugyanis operaénekes, operett bonvivan, és film-amorosó egyszemélyben. Karsu, koromfekete hajú, villógó fogú, jóképű fiatalember és a legcsodálatosabban csengő hang birtokosa.
— Harmadszor vagyok most Debrecenben — mondotta. Először a „Sevillai borbély”-ban énekeltem, azután egy koncerten Operettzerepet most játszom itt először.
— Barinkaym kívül más operettzerepekben is szokott játszani? — kérdeztük.
— Hogyne... A „Három kislány”-ban, a „Hercegisasszony”

ban és húsz este énekeltem a Fővárosi Operettszínházban a „Mária főhadnagy”-ban.
— Valamit filmszerepeiről:
— Szeptember 1 óta öt filmem készült el. Az „Alomkeringő” az „Ejtéli gyors” a Tábori muzikaszó, a „Hetem, mint a gonoszok” és „Üzenet a Volga partjáról”. Most pedig Lehár operának át-dolgozott operettjére a „Garabonciás diák”-ra készülök, ezt énekeltem legközelebb az Operaháznál. Vasárnap különben már nekem is, Orosz Juliának is Budapestre kell énekelnünk a Lehár-hangversenyen.
— Miért szerepel olyan ritkán az utóbbi időben vidéken? érdeklődünk.
— Nagyon szeretem a vidéket, azt a lelkes új közönséget, amely városokként, mint ismerőst köszönti a művészt. De olyan nehéz kiugrani a budapesti programból egy napra is, annyira behálózta az embert, a filmszereplés, próbák. Az idén le is zártam a debreceni vendégtájkával a vidéki szereplést.
Mosolyogva búcsúzik Sárdy János, ez a nagyszerű művész aki egyaránt kedvence lett a film az operett és opera-közönségnek

Hogy változik a debreceni menetrend a szeretfalvai vasútvonal megnyitása után

Ma nyílik meg a forgalom az ünnepélyes megnyitás után a déda-szeretfalvai vasútvonalon. Az új vonal megnyitása változást hoz a menetrendben debreceni vonatkozásban is, úgy a Debrecen-Budapest fővonalon, mint a Debrecenből Erdélybe irányuló szennyforgalomban.
Elmarad az a sebesvonat, amely Budapestről délután 16 óra 40 perckor indul és dé 21 óra 02 perckor érkezik, majd innen 21 óra 12 perckor indul Erdély felé. Helyette ugyancsak

sebesvonat Budapestről 18 óra 05 perckor indul és Debrecenbe érkezik 22 óra 31 perckor, innen pedig tovább indul 22 óra 41 perckor Erdély felé egészen a határig.
Korábban indul Debrecenből Budapestre a hajnali sebesvonat. Ez eddig 5 óra 02 perckor érkezett Debrecenbe és 5 óra 32 perckor indul Budapestre. Most Sepsiszentgyörgy felől 4 óra 37 perckor érkezik Debrecenbe és Budapestre indul innen 4 óra 47 perckor.

Dr Jausz Bélát választották a debreceni Tanári Kör elnökévé

Az Országos Középiskolai Tanáregyesület debreceni köre most tartotta tisztújító közgyűlését a Dóczy-intézetben. — Dr Bátori József alelnök nyitotta meg a közgyűlést és felolvasta Hoffer András levelét, aki a kör elnöke volt és lemondott másirányú elfoglaltsága miatt.
Szeremley Béla indítványára egyhangyan választották meg a tisztikart: Elnök: dr Jausz Béla gyakorló gimnáziumi igazgató, alelnökök: dr Bátori

József, dr Kun Sándor, Ur Márton, Péterffy László igazgatók. Titkár: dr Mester István, pénztáros Murányi Kálmán.
Az új tisztikart Szeremley Béla üdvözölte meleg szavakkal. Az üdvözlésre dr Jausz Béla elnök választott, megköszönte a bizalmat és kérte a kör tagjait, hogy a hagyományok útján haladjanak előre összefogva.
A költségvetési előirányzat elfogadása után az elnök zárószavaival befejeződött.

Egy debreceni házaspár szélhámosságai Máramaroszigeten

Elsikkasztották a burgonyára felvett előlegeket
Máramarosziget, dec. 4. Oláh István és felesége pár hónap előtt kerültek Debrecenből Máramaroszigetre, ahol a város főút cáján nyitottak gyümölcs- és zöldségkereskedést. Hangzatos hirdetéseket tettek közzé, amelyekben azt írták, hogy ők, mint a belügyminiszter úr által Máramaroszigetre küldött kereskedők — akik egyébként tízezer pengős önálló-ítási kölcsőnnel kezdték az üzletet — mindennemű zöldségfélélt nagyban is tudnak szállítani. Különösen a burgonyaszállításra helyezték a hangsúlyt, mivel Máramarosban ez igen fontos élelmiszeri cikk és ezidén gyenge volt a termés belőle.
Augusztus havában indították meg a nagy burgonyaelőjelezési kampányt és a hangzatos hirdetésekre egy sereg ember — több-

nyire kispénzűek — mintegy huszonnégyezer pengőt fizetett le Oláhékknak előlegül a szállítandó burgonyára.
Az idő azonban telt, a burgonya nem érkezett, az ügyfelek egyre türelmetlenebbek lettek és kezdték visszakövetelni pénzüket.
Oláhék apránként visszafizettek 11.200 pengőt, de 10.800 pengőt saját céljakra fordítottak.
A károsult felek erre feljelentették őket a rendőrségen, amely őrizetbe vette a házaspárt. Tegnap ítélezett felettük a bíróság és egyrendbeli folytatolagosan elkövetett sikkasztás büntetésében mondta ki bűnösnek úgy Oláh Istvánt, mint feleségét és ezért fejenként hathónapi börtönrre ítélte őket.
Az ítélet jogerős.

Órá, ékszer!
ezüst dísz tárgyat bizalommal vásároljon
Sretter János órá és ékszerésznél Batthyány u. 13.

A leleplezett Sztalin-orgona

(Honvéd haditudósító század. Óvári-Ós József zls.)
Valahol a Don mellett, 1942 november hó.

A június végén megindult általános nagy támadás óta egyre visszatérő jellegzetessége a magyar arcvonalzakaszon dúló szovjettámadásoknak a sűrű tömegben bevetett nehéz gyalogsági fegyverek használata. A vörös hadsereg nagymértékben alkalmazza a kis-, közép- és egészen nagykaliberű aknákat, amellet, hogy védekezésében igen sok nehézgéppuskára és nehézpuskára támaszkodik, a géppisztolyok tömegéről és a könnyű golyószóróról nem is beszélve.
Van azonban az oroszoknak egy nemrég használatos új és veszedelmes fegyvere, az úgynevezett „Kutyuska”, amelyet a barakunor „Sztalin-orgona”-nak nevezett el. Sokszor hallottuk emlegetni a „Sztalin-orgona”-t haditudósításokban sokszor olvashattuk róla, részletek azonban mindeddig nem váltak ismertessé erről az újfajta vörös fegyverről.

arról, hogy a „Katyuska” tüzelőállásba érkezett, hanem legelőbbször ő is csak a „Katyuska” lövedékeinek jellegzetes robbanásaiból tudja meg, hogy a nehéz fegyver munkában van. Pár pernyi tüzelés után a „Katyuska”-t éppolyan gyorsan ahogy hozták, elviszik tüzelőállásából, nehogy az ellenség bemérhesse a tüzelőállást és így megsemmisíthesse a féltett és drága fegyvert.

Hiába volt azonban minden óvatosság, körültekintés és titokzatosság, a „Katyuska”-ból két példány mégis csak kézre került az egyik ütközetben. Az előretolt bolsevista gárdaezredek — a vörös hadsereg elitjeit — a megsemmisítés veszélye fenyegette az elszántan és keményen előretörő honvédsapatok rohamvállalkozásai után. Mint utolsó mentésig érkezett állásba két „Sztalin-orgona”. Egy önfeláldozó őrmester, mit sem törődve a rendkívül heves tüzeléssel — a szinte záporozó aknákkal, kis csapatával bátran előretört az itt keletre hajló Don mentén, a dombok oltalma alatt és oldalt támadással rajtaütöttek két „Sztalin-orgonán”. A meglepett vöröskönek a védekezésre sem volt idejük és így a két veszedelmes fegyver épen és sértetlenül került magyar kézre.

Ennek meg is van a magyarázata. A „Katyuska” ugyanis kezelésműveletével együtt a legáthatolhatóbb, legsűrűbb titokzatosság veszi körül. Működése, berendezése még a vörös hadsereg vezérkarl tisztjel előtt is hétpecsétes titok. Tabu a „Katyuska”, amelyet nemcsak, hogy érinteni, nézni, de megközelíteni sem szabad, sem tisztne, sem legénységnek. Aki a könyörtelemül szigorú tabu-törvényt megszegi, azonnal, a helyszínen, minden külön bíráskodás nélkül halállal bünhődik. Hogy a „Katyuska” titkát megírják, a vöröskök elképzelhetetlenül messze mentek az óvatosságban. Kezelésműveletét a legnagyobb titokban képezték ki és az embereket a kommunista párt legmegbízhatóbb, hétpróbás tagjaiból választák össze. Kiképzésük során valamennyiüknek külön esküt kellett tenniük, amellyel megfogadták, hogy inkább elpusztulnak, alávetik magukat a legnagyobb kínzásoknak is, de a „Katyuska” titkát el nem árulják. Abban az esetben pedig, ha „Katyuska” közvetlen veszedelmebe kerülne, a náluk levő robbanóanyaggal felrobbantják, mielőtt azonban az ellenség kezébe kerülhetne.
Annóra féltették a vöröskök ezt a fegyvert, hogy a terepen is, a különböző arcvonalzakaszon csak a legválságosabb helyzetekben alkalmazták, akkor is csak szórványosan. A „Katyuska” például egy-két sorozatnál többet nemigen szokott löni egy-egy helyen. Az illető arcvonalzakasz parancsnokának sincs tudomása

Lássuk ezek után, mi is az a „Sztalin-orgona”. Lényegében ve-ve újszerű aknavető, amely rake-taszterűen, egy sínrudszerről több aknát lö ki. A csövet tehát sin helyettesíti. Nyolc ilyen sin van egymás mellett a „Sztalin-orgonán”, de vannak két-, három és négyorosok is, vagyis tizenhat, huszonnégy és harminckétlövetűek. Az egyes lövedékeket gyorsan egymás után sűtik el különleges berendezés segítségével, a robbanások tehát gépuskaszertűen követik egymást. Egy harminckétlövetű „Sztalin-orgona” körülbelül 200—250 méter sugarú körben fejt ki hatást, amely az aknával teljesen meg egyezik, itt azonban meg is állapíthatjuk, hogy erkölcsi hatása jóval nagyobb a valóságos hatásánál, tehát inkább kellemetlen hangjával, mint szilánkjával hat.
Ma, hogy a „Katyuska” körül terjengő titokfátyol szétfoszott, szétfoszottak azok a legendák is, amelyek a „Katyuskáról” a harcoló csapatok között keringtek. A „Katyuska” ma már sokat vesztett varázserejéből és nem is okoz különösebb meglepetést, ha egyik-másik arcvonalzakaszon felhangzik a „Sztalin-orgona” rekedt ugatása. Legfeljebb, ha valamelyik öreg frontróka odadörögli társának:
— Orgonának már Sztalin elvtársék...

Megszüntették a személyforgalmat Horvátországban

Zágráb, december 4. Hivatalosan közlik, hogy december 7-ének éjjelén egészen 1943 január 6-áig az összes horvát vasúton a teljes személyforgalmat beszüntetik. Az utazási igazolványok december 6-án éjjel 12 órakor érvényüket veszítik, de kivételes esetekben a rendőrhatalóságok a belügyminiszter írásbeli engedélye alapján egyes utazásokra engedélyt adhatnak. Súlyos betegek számára a rendőrhatalóság saját jogkörében állíthat ki utazási igazolványt. A helyiérdekű forgalmat a rendelet nem érinti. A parasztok is bevihetik a piacra árújukat. A külföldi vizumokkal ellátott útlevelek egyszerű be- és kintazásra érvényesek.

ján egyes utazásokra engedélyt adhatnak. Súlyos betegek számára a rendőrhatalóság saját jogkörében állíthat ki utazási igazolványt. A helyiérdekű forgalmat a rendelet nem érinti. A parasztok is bevihetik a piacra árújukat. A külföldi vizumokkal ellátott útlevelek egyszerű be- és kintazásra érvényesek.

Angolszász csapatok megszállták az Elefántcsont-partot

Róma, december 4. A Tribuna közli a Radio Mondar értesülése alapján, hogy angol-amerikai csapatok szállták meg az Elefántcsont-partot, ezt a nyugatafrikai francia gyarmatot is. Dechamps, a gyarmat francia kormányzója kénytelen volt engedni az angol nyomásnak, mert azzal fenyegették

meg, ha a gyarmat nem csatlakozik Darlanhoz, bombázzák Abeidjant, a gyarmat fővárosát. A kormányzó a fenyegetés hatása alatt lemondott az ellenállásról és az Aranypart felől angol, Libéria felől pedig amerikai csapatok vonultak be a francia gyarmat területére.

Ma lesz Soós Béla előadása a Turul-diétán

Az Attila B. E. elhatározta, hogy „Turul-diétát”, előadás-sorozatot rendez, amelynek célja a keresztény vallásfelekezetek és az egyes társadalmi osz-

tályok békéjének elmélyítése. A felekezeti béke kérdésében a református álláspontot dr Soós Béla egyetemi tanár fogja megvilágítani. Előadása ma este 8 órakor kezdődik a Turul-várban, Kossuth u. 43.

Révész Imre püspök nyitotta meg a Péterfia-utcai egyházi vásárkarácsonyi vásárját

Tegnap délután nyitott meg a Péterfia-utcai egyházi vásár kivételesen gazdag anyagú karácsonyi vásárját és iparművészeti vásárára. Dr. Varga Zsigmond egyetemi professzor felesége nagy lelkesedéssel és még több szeretettel rendezte meg a kiállításos vásárt, amelynek óriási sikere van.

A kiállítást és vásárt — mely vasárnap estig lesz nyitva és minden haszna a szegény gyermekek segítségét szolgálja. — Dr. Révész Imre püspök ima és bibliavásár után szép beszéddel nyitotta meg:

— A mi munkánk — mondta pármennyire akarja is elsodorni az antikrisztus lelke, nem hiábavaló. Az emberiség érdekében rettetes fejszecsapások zuhognak most. Akármilyen óriási a világnézeti távolság, a politikai céloknak akármilyen eltérése vagy ellenkezése választja el a szembenálló háborús feleket, abban mind megegyezünk, mint hogy a régi világgal leszámoltunk, itt az új világnak kell következnie. A végső igazság valószínűleg ott van földi és történelmi szempontból, amire már évtizedek óta figyelmeztetnek az emberiség története felett mélyebben és függetlenebbül gondolkodók, amire csak legújabbban is figyelmeztet nagyszerű magyar elmével a mi Karácsony Sándorunk, aki

arra mutat rá, hogy a világtörténelem, a világművelődés és a világ és az ember sorsa valahogy csodálatosan mozog köröskörül a földgömbön.

— A pusztulásnak akármilyen rémületes képei környékeznek is meg bennünket, nekünk Isten ígérete jóval és alkalmas, bátorra és bölcsre bizodalmat ad arra, hogy reménykedhessünk a megújulásban, mert a vén egyökből kisarjad az erős, az illatozó, gyümölcsöt hozó fiatal Sarj.

— Ime megannyi szorongás, nehézség, leküzdhetetlennek gondolt akadályok között ennek a kis krisztusi közösségnek karácsonyi virágzása már megint itt áll előttünk. Itt beszél a hit, a hűség, a szolgáló és áldozó törhetetlen erejéről és itt ígér a Krisztus kicsinyei, a szegények, elhagyottak, elesettek számára új és új gyümölcsöt. Boldogok vagyunk, hogy inkább hittetek a Krisztusban, mint a világnak, amely azt tanácsolta volna, hogy már ne is próbálkozzatok.

Végül a püspök imádkozott és megáldotta azokat, akik a szegény gyermekekért munkálkodtak.

A közönség ezután megtekintette a szebbnél szebb anyagot, melyből már az első órákban igen sok ellett.

Az egyházkerületi lelkészi főjegyzői tisztségre egyetlen jelölt: dr. Ferenczy Károly lelképásztor

Uray Sándor egyházkerületi főjegyző lemondásával megüresedett tisztségre az egyházkerület elnöksége kiírta a választást és elrendelte, hogy az egyházkerület január 15-ig küldjék be szavazatukat. A törvény értelmében az elnökség ajánlott jelölt mind az egyházkerületi főjegyzői, mind pedig egyéb tisztségek, azonban az egyházkerület szabádon arra szavaznak, akire akarnak. Ertesülésünk szerint a közhangulat a főjegyzői tisztségre illetőleg Ferenczy Károly mellett már az első napokban kialakult, így megválasztása egyhangúlag fog meg történni.

Négy egyházkerületi világi tanácsbíró is választanak, a jelöltek a következők: dr. Búza László kolozsvári egyetemi professzor, dr. Csáky Lajos hódmezővásárhelyi ny. tisztifőügyész, dr. Kúposztás Szentmiklóssy Zoltán nagyváradi táblabíró, dr. Soós István nagyváradi polgármester.

Az egyházkerületi tanárképviseleti tisztség jelöltjei: a Kollégium lelkészkepző intézete részéről dr. Illés Endre tanár, rajta kívül a következő igazgatókat jelölték: dr. Péter Zoltán a kollégiumi tanárképző intézet, dr. Tokaji Lajos békési, dr. Kun Sándor debreceni, dr. Sarkadi Nagy János bőszi, dr. Tóth Lajos nánási, Csátary Endre hódmezővásárhelyi, dr. Gaál László karcagi, Janó István kisújszállási, dr. Molnár Pál marosvásárhelyi, dr. Mezey Sándor mezöléti, Ligeti Imre szatmárnémeti, Nagy Miklós szeghalmi gimnáziumi, Péterffy László debreceni, Kiss Károly hódmezővásárhelyi, Pinta Gerő nagyváradi leánygimnázium részéről, vitéz Békési István szatmárnémeti leánynevelő intézet, Török

Tibor tanítóképzőintézeti, dr. Vekerdy Béla debreceni, ifj. Porzolt István nyiregyházi tanítóképző intézet igazgatója, vitéz Csányi Adorján ref. kollégiumi polgári iskola igazgatója.

Az egyházkerületi tanítóképviseleti tisztségre jelöltek a következő igazgató-tanítók: Fodor Jenő fehérgyarmati, Kiss Károly hódmezővásárhelyi, Lenkey Endre fábánházi, dr. Nagy Lajos karcagi, Ormós Lajos debreceni, Szabó Sándor nagyözölési, Szendy István debreceni, Varga Lajos hajdúböszörményi igazgató-tanítók.

Felhívás azokhoz a 16-26 éves nőkhöz, akik a német nyelvet bírják

A Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet vezetősége felhívja azokat a 16-26 éves nőket, akik a német nyelvet bírják, hogy hátrországban teljesítendő, díjazással járó hivatásos tanítói pályára jelentkezzenek.

A hivatásos tanítói pályára jelentkezők háromhetes tanfolyamon vesznek részt és a tanfolyam sikeres elvégzése után a haddabonult férfiak pótlására — a szükséghez képest — a honvédség egyes alakulataihoz nyerneket megfelelő díjazás mellett besoroztat.

Híradószolgálatra jelentkezhetnek azok, akik a középiskola négy osztályát, a polgári, kereskedelmi, tanítónő- vagy óvónőképző, gépiró vagy gyorsíróiskolát elvégezték.

Jelentkezhetnek továbbá azok is, akik polgári foglalkozásukban gépirónők, kalkulátorok, könyvelők, tarifőrök.

A közeli napokban megkezdődő újabb háromhetes előkészítő tanfolyam jelentkezői közül a tanfolyam egész tartama alatt helybeliek napi 3 pengő

térítés és a szükséghez képest villamosviteldíj-megtérítésben, vidékiek pedig szintén a kiképzés ideje alatt élelmezésmegváltás címén napi 4.60 P. szálláspénz címén napi 2 P és a legelőbb közhasználatú közle-

kedési eszköz viteldíj-megtérítésben részesülnek. Jelentkezés hétköznapokon délelőtti 11 órától 1 óráig Ferenc József-út 28. szám alatt első emeleten a Népmozgalmi Nyilvántartó Hivatalban.

A magyar szervező erő és munka hősi éposza a Szeretfalva-Déda vasútvonal megépítése

A ma megnyíló Szeretfalva-Déda vasútvonal, mely a Székelyföldet kapcsolja a magyar vasútforgalomba, megrövidíti az utat és meggyorsítja. Nem kell többé autóbussz átszállásokkal vésződni. Az új vasútvonal megépítése a magyar szervezőerőnek valóságos hősi éposza, mert rendkívül sok nehézséget kellett leküzdeni. — A talaj laza rétegen halad kilométereken át, átszivárgások mossaák a zuzalékos, kavicsos hegyoldalt és megtörtént, hogy naponta két méterrel mozogt a föld. A rétegek csúsztak lefelé s ezért víztelenítő csatornákat kellett ásni, szivárokat vézni, hogy úgyszólván csepkenként gyűjtsék össze a pályarongáló vizet. Ha nem jártak volna el ilyen gondossággal a szivárgó hálózat kiépítésénél, egy szép napon a megépített pályákra zúdult volna a domoldal. A szivárgó hálózat olyan hosszú, mint maga a vasútvonal. Nagy költséget jelent, de véget vetett a talajmozgás veszélyének. A tehervonatok százai hordták a pályá építés helyéről a rossz, agyagos földet és helyette követ, kavicsot vittek, hogy szilárd talajra kerülhessen a sínpar.

141.000 vagon építési anyagot kellett a helyszínre szállítani. Ez annyit jelent, hogy a kocsisor Budapesttől Romáig érne el.

Az új vasútvonalon híd hidat követ és szinte percenként jön-

nek a viaduktok, töltések és bevágások. A vonat mentén emberi település nincs, legfeljebb a dobhártonok barakkáborok lehet látni, melyekben a vasútépítő munkások laktak egy éven át. A talaj itt annyira tele van szivárgó vízzel, hogy ha egy áfonyomnyit leáznak, rögtön vízre akadnak. Így érthető meg, hogy a talajmunka milyen óriási feladat volt és 25.000 ember dolgozott a vonal építésén.

Naponta ennek a tömegnek az élelmezése óriási feladatot jelentett, mert Budapestről szállították a vasútépítőknek az élelmiszert, az ivóvizet pedig Beszterceből és Szászrégenből.

A szakértők megállapítása szerint az új vasútvonal a legnehezebb körülmények között épült és Európában nincs párja. Egy egész országrészt kapcsolott be a nemzet vérkeringésébe. Jellemző a vasútvonalon végzett nagy munkára, hogy az egyik kis alagút csak 496 méter hosszú, a másik két méter híjján 1000 méteres. — A vasútvonal mentén csinos, modern őrházak és állomásépületek várják az utasokat. Az ötven kilométeres sínhalózat megépítésével vitéz Horthy Istvánnak az álmát váltották valóra, aki annak idején mint MÁV elnöke, személyesen több ízben járt a helyszínen, hogy irányítsa és gyorsítsa a munkálatokat.

Homérosz világa — A magyar falu multja

Dr. Szabó Árpád egyetemi professzor és dr. Boldisár Kálmán előadása a Népszere Főiskolai Tanfolyamon

Pénteken délután a Népszere Főiskolai Tanfolyamon dr. Szabó Árpád egyetemi professzor megtartotta „Homérosz világa” című előadásának második részét. A kitűnő előadó ebben a második előadásában ismertette az Odysseia egyik legszebb részét. Újra megelevenedtek előttünk azok a felejthetetlenül szép jelenetek, amelyek régés-régen az iskolában olvastunk Nausikaa királylányról és a ravasz, leleményes Odysseusról. Amit akkor mint kis nebulók alig tudtunk megérteni, most érett fejtel a Népszere Főiskola előadásán szívből élveztük. Szabó Árpád kitűnő előadása nemcsak az Egyetemi Népszere Főiskolának, hanem a humanisztikus nevelésnek is propagandája volt. Mintaszerűen megmutatta az előadó, mint lehet egy örökéletű remekművet egy rövidletű óra keretében úgy megismertetni, hogy megmaradjon a hallgatóközönség lelkeben, ami az Odysseia-ban maradó érték. Az előadót a közönség végül lelkes ünneplésben részesítette.

Dr. Boldisár Kálmán ny. városi főjegyző előadása következett ezután a magyar falu multjáról. Az illusztris előadó rámutatott arra, hogy a magyar falvak egyidősek a nemzet életével, mert a letelepedés után nem sokára keletkeztek. Már a falu neve is sokszor mutatja születését, mikor vagy a birtokosnak, vagy a temploma védőszentjének nevéből való, vagy a földesúri birtok körül keletkeztek, vagy pedig átszálló paraszt-telepek sze-

rint hosszában nyulnak. A jobbágy leköltött volt az urasága földjéhez. Egy jobbágytelek 30-40 hold föld volt. Kulturális tekintetben a magyar falvak szegényesek voltak az idegen eredetű városokhoz képest.

A törökvilág lezajlása után alakult ki a falu képe a mostani alakjában, ugyanakkor született meg az Alföld síkján a tanya-világ az elpusztított falvak helyén. Később Mária Terézia országosan rendeztette a nemesek és jobbágyok gazdasági viszonyait az Urbáriumban, úgy, hogy amint a termények, azok eladása folytán pénzt hoztak a konyhára, de már előzőleg is sok jobbágy úgy megvagyonosodott, hogy nemes-levelet is tudott szerezni családja számára.

Az ország lakossága 4-5 millió mellett csak alig 25.000 nemes családból állott, ebből pedig csak mintegy 125.000 nemes családtörök volt 3000 forint körüli jövedelme. Ez volt a később úgynevezett gentry-társadalom rétege. De ebből is csak alig ezer család volt a régi, a többi pedig a mohácsi vész után armalist szerzett jobbágy származású, úgy hogy 1848 táján a magyar úri nemes társadalom a job-

Képes-, mesekönyvek ifjúsági iratok regényujdonságok nagy választékban

Grünmann Sándor

könyvkereskedésében Piac-u. 53.

bágság sorából emelkedett fel és beházasodás által vált nemzetét. Így a paraszt-osztály már eddigelé is a nemzet ősi talaja volt.

Az egybegyűlt nagyszámú közönség lelkes ünneplésben részesítette az eladót, aki Debrecen város multjának egyik legérdekesebb kutatója.

Ma lesz a Miklós-napi díszlátogatás

A debreceni egyetemi ifjúság minden évben Miklós-napi díszlátogatáson ünnepli Kormányzó Urunkat névnapjének előestéjén. Ez évben a jogászok Werbőczy és az orvosok Csaba Bajtársi Egyesülete rendezte meg a díszlátogatást az Arany Bika szálló üveg- és Bocskay-teremben délután 6 órai kezdettel. Ez alkalommal történelem az egyesületek új darvainak és leventéinek avatása is. Ünnepi beszédet dr. Szentpéteri Kun Béla, a jogi kar dékánja mond. Músor után tánc lesz zárórág. Az előjelek azt mutatják, hogy az ezévi Miklós-napi díszlátogatás hangulatban és sikerben nem marad el az eddigié mögött a szűkebb keretek ellenére sem.

A Baross Női Csoport összejövetele

A Baross Szövetség női szervezete legnap népes érkezetletet tartott özv. Dávid Jakabné elnökletével. Résztvett az ülésen özv. Kontsek Kornélné, Benyás Emilné, Cserép Sándorné, Novák Márta, Pethő Lajosné, özv. Weichinger Béláné, Pethő Julia és mások.

Özv. Dávid Jakabné elnök üdvözölte a megjelenteket és örömmel állapította meg a nagy érdeklődést, mely a tagok részéről az összejövetellekkel kapcsolatban megnyilvánul. Beszámolt a „Csak egy cigarettát sebesül honvédeinknek” akció eredményéről. Az akció több mint 10.000 cigarettát és jelentős pénzáradományt eredményezett, amit a Baross Szövetség női csoport tagjai személyesen adnak át a debreceni hadikórház ápolóknak.

Vitéz dr. Dávid Géza, a Baross Szövetség helybeli csoportjának elnöke a mai nő hivatásáról tartott értékes, gondolatokban gazdag fejtegetést. Rámutatott arra, hogy a mai nőnek nemcsak a férj oldalán van hivatása, hanem helyettesíteni is kell sokszor a férfit. Egy táborba kell tömörítenem e céhből a kérdés debreceni érdekeltjeit, hogy kellő tájékozottságot kapjanak a ma küzdelmes kereskedelmi életéről és teljes felkészültséggel és tájékozottsággal állhassák meg helyüket. A következő összejövetel december 8-án, kedden lesz.

Játékárukban kifogyhatatlan

Jánossy üzlete Simonffy u. 1.

Ráncatlanító kúrák tökéletes eredménnyel

Bőske kozmetika Arany Janos u. 6.

Mikulásra Nyakkendőket KELLER-től Piac u. 49

HIREK

DOLGOZSIASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata december 5-én reggel 8-tól, dec. 12-én reggel 8 óráig: „Kossuth” Piac u. 26., telefon: 29-56. — „Magyar Korona” Kálvin-tér 15. telefon: 16-06. — „Arany János” Csapó u. 66., telefon: 11-78. — „Hungária” Szoboszlói út 4. telefon: 28-25.

Cserkészek

Százai vonulnak ma délután az Országzászló elé és ott a szeretet tüze mellől küldik hódoló köszöntésüket a cserkészlet legjobb védnökének a Kormányzó Úr Újméltóságának, nevenapja előestéjén.

Az ország minden részében, ahol cserkészek élnek kigyúlnak ma a szeretet tüzei és lángoló lelkei cserkészek százai és ezrei tesznek igéretet arra, hogy jó munkát tartsanak végezni továbbra is úgy, mint ahogy jó munkát végeztek az elmúlt 30 esztendő alatt.

Ünnepi köntöst ölt ma minden cserkész és ünnepi lélekkel indul el az elkövetkezendő újabb harmadik munkájára.

Legyen ez az ünnep minden magyar ünnepe, kísérjük el cserkészeinket az Országzászlóhoz, hallgassuk meg igéretüket, gyűjtünk tüzet lelkünkbe mi is, had érezzék a testi szeretet melegeit és had lássák, hogy nem hiába a sok áldásos munka, amit önzetlenül végeznek minden magyar érdekében, hogy szebbé s nemesebbé tegyék a magyar életet.

— Vasárnapi istentiszteletek a református templomokban Nagytemplomban délelőtt 10 dr Ferenczy Károly, délután 5 Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 dr Farkas Pál, délelőtt 11 Uray Sándor, délután 5 Tariska Zoltán. — Kossuth utcai ref. templomban délelőtt 10 Baja Mihály, délután 5 Acs Mihály. — Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 9 Sulyok Kálmán, délután 4 Varga Balázs. — Ispótyai templomban délelőtt 10 Birinyi János, délután 5 Benkő Károly. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 dr Hegyaljai K. Géza, délután 3 órákor dr Erdi Mihály. — Homokkerti templomban délelőtt 10 Kovács József, délután 5 Dusics Ferenc. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 Mezey Béla, délután 4 Varga Balázs. — Csapókerületi templomban délelőtt 10 dr Révész Imre. — Augustia szanatóriumban délelőtt negyed 10 órákor Szentes László. — Egyetemi klinikákon Szentes L. és Konecz Z. — Téglyaskerti állami iskolában délelőtt 10 Sárközy Lajos. — Téglyavetői gyülekezeti házban délután 3 Erdi Károly. — Wolffkatelepi olvasóköri délután 3 Dusics Ferenc. — Tanyai istentiszteletek: Fancsika délelőtt 9, Nagycsere délelőtt 11, Szata délután 2 Udvarhelyi Gy. Pac délelőtt 10 és délután 3, Mézeshegy Molnár Gyula. — Ohat délelőtt 9, Egyek délelőtt 11 és délután 3 dr Papp Géza. — Palag délelőtt 9 Pál Antal. — Ondód I. Kádár dülő délelőtt 10 Rápoly Árpád. — Ebes délelőtt 10 Molnár Gyula I. — Hármashegy délelőtt 10 és Lukaháza délután 2 László Elek. — Szepes délután 2 Pál Antal, vallásos ünnepély. — Gyermekistentisztelet Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt fél 11 órákor Varga Balázs. — Révész-tér délelőtt 10 Tariska Zoltán. — Egyetemi templomban délelőtt fél 9 Konecz Zoltán. — Leventeistentisztelet Nyilas-telepen délelőtt fél 12 Orosz J.

— A római katolikus templomban és kápolnában rendes vasárnapi szentmisserend. A lelkész beosztást ma eszlelik.

Kétévi börtönre ítélték egy debreceni burgonyakereskedőt

Klein Elemér Bus-utcai burgonyakereskedő ellen feljelentést tett Hudák József gesz. eredi és Koreza Pál sámsoni gazdálkodó. Elpanaszolták, hogy a kora tavaszi új burgonyából melynek mázsája abban az időben 50 pengő volt, eladtak két székkel Klein Elemérnek, aki néhány pengő előleget adott. Két napszámával, Varga Ferencel és Dézsi Miklóssal lemerrel és elhordatta a burgonyát. A burgonya árát nem fizette ki. Az elszállításnál arra hivatkozott

Klein, hogy majd Varga fizet. Varga pedig azt mondta, hogy Klein fizet.

A bíróság úgy találta, Klein felfüggetlenül élt, hogy megtartsa magának a burgonya árának nagyobbik részét és megköszönje a két gazdálkodót. Társa volt ebben a két napszám. A bíróság Kleint, aki már volt máskor is a bíróság előtt, kétévi börtönre ítélte el, a két napszám fejenként 8-8 hónapi börtönbüntetést kapott.

* Krayer festékgár főközlének közleményei: Kályha-ezüst, kályhaesőfakk hőálló tinkúra, vízüveg, tökéletes enyvpótló, kenőszappan és piperezappanpótlók nagy választékban. Asztalosnak is megfelelő grundoló és fedő olajfestékek minden színben.

— A tánciskolában hal meg Budapestben, László Ferencé 53 éves házfelügyelő, aki azért ment fel, hogy a táncteremben nézesse a szórakozó fiataliságot. Jöküdvően beszélgetett, majd hirtelen szívéhez kapott és holtan zuhant a parketre.

* Esküvő, Szabó Anna Katóka okl. tanítónő és Sz. Kovács Imre hírlapíró, m. kir. tart. hadnagy december hó 7-én fél 12 órákor artják esküvőjüket a kecskeméti róm. kat. templomban.

— Hirtelen halál a János-utca. A debreceni rendőrségnek telefonon jelentették, hogy Szilágyi Gáborné János-utca 51 szám alatti lakost holtan találták szobájában, ahol évek óta egyedül lakik. Egyik ismerőse akarta meglátogatni és mikor bekopogtatott, nem kapott választ. Benyi ott és megdöbbenő látványt fogadta, a padlón holtan feküdt az idős asszony. A helyszíre kiszállt tisztiorvos megállapította, hogy Szilágyi Gáborné halálát szívizomhűtés okozta. A holttestet a törvényszéki bonctani intézetbe szállították.

— Egy nap alatt kétszer loptak meg Nagy Imre hentesmestert, Mes-er-utca 13. szám alatti lakost, akinek padlásáról — mint hírt adtuk — 1000 pengőt meghaladó értékben fehérneműt loptak. Tegnap ismét feljelentést tett a rendőrségen Nagy Imre ismeretlen tettes ellen, aki udvarából ellopta kerékpárját 250 pengő értékben.

— Ellopják pénztárcáját 130 pengő készpénzzel Marschalkó Mihály ácsmester, Wesselényi-utca 70. szám alatti lakosnak egyik Simonffy-utcai kocsmában. A rendőrség nyomában van a zsebmetszőnek.

— Barmifilopás. Albert Béláné Kuruc-utca 74. szám alatti lakásának udvarán levő baromfiólból ismeretlen tettes hét tyúkot és egy pulykát ellopott 80 pengő értékben.

— Páratlanul érdekes képsorozatban számol be a harcerek eseményeiről a „Magyar Erő” képes hetilap. Színes, érdekes belső beszámoló egészíti ki a lap tartalmát.

* Dr Meszner Károly leszerelve, orvosi rendelése újból folytatja.

* Legszebb karácsonyi ajánlók egy művészi fénykép Szipál mesteről. Piac-u. 44.

* A Szarnyaskerékben ma, szombat este 7-től Mikulás-est.

* Karácsony képvásár 6-tól Kálvin-tér 3., üvegerem és arc-képfestésvállalat.

Révész Imre püspök mondja az ünnepi beszédet a Kántus Thököly Száva ünnepélyén

Thököly Száva, a kegyes Kántus-alapítványtörvény emlékére holnap vasárnap délután a Kollégium Ora-óriumában nagyszabású ünnepélyt rendeznek. A Kántus éneke után dr Erdős Károly egyetemi professzor tart megnyitói beszédet, amit ismét a Kántus énekszámai követnek.

Az ünnepi beszédet D. dr Révész Imre püspök mondja Thököly Száváról. Alapító levelének 100 éves fordulójára alkalmából.

A gazdag műsoron többször szerepel a Kántus énekekkel, míg D. dr Nagy Sándor kollégiumi vallásos Csonkai regényes előadásból olvas fel részletet, Csenki Imre kollégiumi zenetanár oronán játsszik, Baja Mihály lelkipásztor a Petőfi Társaság tagja költeményből olvas fel. Az ünnepélyre belépődj nincs.

— Melegedés közben kilopták zsebből pénztárcáját 50 pengővel Szilágyi János MÁV gyári-munkás, Kinizsi-utca 33. szám alatti lakosnak, aki a műhely kályhájára előtti melegedett és közben tünt el pénz tárcája.

— Svédországban hideghullám vonul végig. Stockholmban a hőmérő 10 fokra süllyedt zéró alá. Az északi vidékeken a hideg a 25 fokot is elérte.

— A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség mai előadás-sorozatán központi helyiségben (Hatvan-utca 1. l. em. 38) Németh Bertalan tanító tart előadást „Az ország feletti társadalom” címen.

— Ki hívatott magához egy 14 éves leánygyermeket Tiszasszász faluból. Felkérték lapunkat a következők közlésére. Tiszasszász faluból Debrecenbe hívtak egy 14 éves leánygyermeket valaki, állítólag Varga Jánosné. A leánygyermeknek, akik Nyekse Máriának hívnak, már adott is tíz pengőt újköltsegre és átadott két kendőt is. A leánygyermek megerkezett, de nem találja az ille őt. Jelenleg Nyekse Mária a Hatvan-utca 63. szám alatt található. Aki idehívta Debrecenbe magához, ott keresse fel sürgősen.

— Mákot loptak Harstein I. nagyhegyesi birtokáról a napszámok és fejenként néhány kilót vittek el. A lopás miatt a vadlótak padjára került Tegyény Béláné, akit kéthónapi fogházra ítélték el. Kónya Zsuzsanna és Nagy Imréné 20-20 pengő pénzbüntetést kapnak. Az ítélet jogerős.

— Burgonyatolvajlás. Berkovits József nyírbalkányi földbírtokos burgonyavermét felnyitották és abból egy-egy zsák burgonyát vitt el Zsupos János, Kiss József és Falk Miklós. A burgonyatolvajokat most vonták kérdőre és a debreceni törvényszék 8-8 napi fogházra ítélte el őket. Az ítélet jogerős.

— Biharosban egy tűzijáték-árugár pincéjében robbanás történt. Az egész ház összedőlt és 16 embert maga alá temetett. A romok alól eddig 4 halottat és két súlyosan sebesültet húztak elő.

— Ajándékosomagokat vállalt továbbításra Óri István dermatológiai erőkerülő, de a csomagokat elcsúszasztotta. Megindították ellene a bűnvádi eljárást és a debreceni törvényszék elé állították. Azzal védte magát, hogy átadta a csomagokat egy munkafelügyelőnek Besztercén, hogy adja át a címzeteknek. A bíróság előtt tanuk bizonyították, hogy az Óri által megnevezett munkafelügyelő nem is létezik.

A bíróság Órit bűnösnek mondogta ki és elfűlte kéthónapi fogházra. Az ítélet nem jogerős.

Vesekő- és hólyagbeteg k gyógykezelésénél a természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert ez a tápcsatornát alaposan kitisztítja, az anyagcsere-elémordítja és az emésztést megjavítja. Kérdezze meg orvosát!

Felhívás

Felkérem a város közönségét, hogy a Kormányzó Úr Ötödött sága nevenapja alkalmából folyó évi december hó 6. napján vasárnap házaikat nemzeti zászlóval lobogózzák fel.

Polgármester.

Kitűzött időben mindenki váltsa ki a közellátási szelvényét

A közellátási körzeti iratok néhány nap óta adják ki a közellátási szelvényeket. Tekintettel arra, hogy a számk szerinti sorrenddel meghatározott napokon nem vitte el mindenki a saját szelvényét, ezért a közönség érdekében nyomatekosen figyelmeztetünk mindenkit, vegye ki a közellátási szelvényeit, melyekre minden pillanatban szükség lehet. Aki idejében nem veszi ki, esetleg nem juthat majd hozzá ehhez a nagyon fontos okmányhoz, mert torlódás következik be és az így keletkező kellemetlenségnek mindenki ön maga lesz az oka.

Tessék tehát a felhívás szerinti napokon a közellátási szelvényeket átvenni.

— Goll Bea, az ismert filmszínésznő bundáját 2000 pengő értékben ismeretlen tettes ellopta, míg férjével és annak társaságával az egyik Thököly-úti házban vacsorázott.

— Széntolvaj garázdálkodik. Rákosi Lászlóné Lorántffy-utca 6. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki faskamarájának lakatját leverte az éjszakai órákban 200 kilogramm szemet ellopott. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— Bulgáriában a közalkalmazottaknak meg kell nősi. A bolgár kormány törvényjavaslatot készített a sokgyermekes családok támogatásáról és az agglégényadó bevezetéséről. A törvény értelmében az agglégényeknek 18 hónapon belül meg kell nősi, mert különben elbocsátják őket a szolgálatból. Általában a középiskolai végzettségűknél 27 éves életkorig, főiskolát végzettnél 30 éves korig meg kell nősi. A sokgyermekes anyákat külön kitüntetésben fogják részesíteni.

Ne fázzon!

VEGYEN MELEG

BUNDT BEKECSET ÖLTÖNYT NADRAGOT

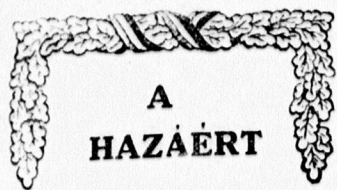
jó minőségben Olcsó szabol áron

Grünfeld

úriszabóságából.

Kistemplom mellett

Karácsonyra órát, ékszert, dísz tárgyakat
Hora Endrétől Kossuth u. 2. Városházépület. Tel. 34-59

A HAZAÉRT

Pótor Béla tartalékos zászlós hősi halált halt

Pótor Béla a debreceni pénzügyigazgatóságon számliszt volt, innen vonult be legszentebb kötelessége teljesítésére, az orosz harctérre ment, ahol november 4-én hősi halált halt.

A 29 éves fiatal zászlós mielőtt a harctérre ment, két nappal előbb esküdött meg, Horváth Jenő műszaki főtanácsos leányát vette nőül, Október 29-én volt az esküvőjük és november 4-én Pótor Béla hősi halált halt. A legtöbbit adta hazájáért, szeretteiért, amit magyar ember csak adhat, ifjú életét.

A hivatalos értesítést a pénzügyi számvétség tisztikara mélyen megrendült lélekkel vette tudomásul, mert mindenki szerette a kitűnő kollegát, jóbarátot. Áldozathozatalának fel-emelő emlékéit szívükbe vesik.

GYASZROVAT

Özv. Pálfi Józsefné Csapó Juliánna 82 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn három órakor lesz a 2/a. ravatalozóból. Lakás: Nyil-utca 68. Gebauer cég rendezi.

Wagner Antal vasesztergályos 56 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 1/4 órakor lesz a köztemető II/b. ravatalozó terméből. Lakás: Kínizsi-utca 30. Dankó temetkezés.

Tomaskó József temetése Ungvárra való hazaszállítás után szombaton délután lesz az oltár temetőben. Dankó temetkezés.

Haragóczy István 1942 október 20-án délután 3 órakor a keleti harctéren hősi halált halt. A hősi halottáról a nyilastelepi templomban 1942 december 6-án a délelőtt 10 órai istentisztelet keretében emlékezünk meg.

Özv. Bancsi Gáborné Kiss Juliánna 74 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél

3 órakor lesz a köztemető II/b. ravatalozó terméből. Lakás: Góhér-utca 41. Temetését Bartha vállalata végzi.

Özv. Jakab Péterné Kónya Zsuzsanna 78 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Lakás: Kórház-utca 3. Temetését Bartha vállalata végzi.

Ifj. Papp András 19 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a köztemető II/a. ravatalozó terméből. Lakás: Bellegelő 310. Temetését Bartha vállalata végzi.

Gulyás Sándor 58. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozó terméből. Temetését Bartha vállalata végzi.

Időszerű kis lexikon

NEM-HADVISELÉS A diplomáciai nyelvben van egy új fogalom, amely azelőtt ismeretlen volt, de amelyre újabban több utalás történik. A nemzetközi jog még az elmúlt világháború idején hadatviselő és semleges államokat ismert. Most azonban van egy másik meghatározás is: a nem-hadviseelő ország. A „nem-hadviseelő” állapota voltaképpen tisztázatlan magatartás. Annnyit jelent, hogy az illető állam a hadműveletekbe nem kíván beavatkozni, viszont semlegessége folytatására semmiféle kötelező ígéretet nem tesz és a továbbiakra fenntartja magának a cselekvés jogát és szabadságát. — Az ilyen „nem hadviselő” fél olykor maga körül is olyan tisztázatlan helyzetet teremt, hogy további tettei felől az egymással szembenálló hadviselők is állandó bizonytalanságban lehetnek. Spanyolország az északafrikai partbiztosítás időpontjait ilyen „nem hadviselő” álláspontot foglalt el. 1940 júniusában, közvetlenül a franciaországi nagy német győzelmek nyomán döntött ilyen irányban. Nemzeti forradalmában és polgárháborújában felszínre került kormányja nem is leplezett rokonszenvvel fordult a tengelyhatalmak felé. A jelen események Spanyolország állásfoglalását illetőleg döntő hatásuk lesznek.

Eljegyzések: Jobbágy István sütősegéd Bősörményi u. 17. — Nagy Mária Som u. 14. Rácz András sütősegéd Bácska u. 8. — Márton Juliánna Nagyszalonta u. 1. Pocsai Zoltán írói altiszt Gazd. Akadémia—Tóth Margit Kismacs 11. Csóki Ferenc molnár—Váradai Eszter Eötvös u. 1. Szilágyi József máv. lakatos Erzsébet u. 95.—Kovács Irén Basahalom u. 60.

Házasságok: Katona András férfitestvér Híradó lakatya—Nencz Ibolya Bősörményi út 10. Lengyel Gyula városi tisztv. Péterfia u. 6.—Karalyos Margit Arany J u. 22. Kovács Imre gazdasági cseléd Kórház u. 19.—Barkóc Margit Bellegelő 463. Rochlicz László asztalos, Eötvös u. 87.—Klein Magdolna József kir. hg. u. 53. Horváth Gyula hentes és mészáros s. Szép u. 2.—Lakatos Margit Nyil u. 53. Szabados

* Ünnepekre tartós hullámok! Iztvács Irizurát Nagynál, Baltazár D. 14. Bérletrendszer.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Szabó Sándor törvénytudós Miklós u. 8. fiú Sándor Csorba János keresk. iskolai tanár Szent Anna u. 60. sz. leány Gyöngyi. Gavallér Antal máv. s. tiszt Szappanos u. 25-b. leány Éva. Sarkadi Lajos dohgy. munkás Olajútó 57 fiú István. Gál Dénes gyári munkás Bellegelő 444. leány Erzsébet. Szekeres György kőműves s. Kigyó u. 19. fiú György. Vitéz Nagy Ferenc K. Tóth u. 34. fiú Ferenc Kovács László máv. üzemi altiszt Nagykaroly, leány Anikó. P. Nagy Imre munkás H.-bősörmény, leány Erzsébet. Oláh Vincze pipagyári munkás Csapó u. 14. leány Teréz. Tornyal János kondás Hegyes 19. fiú József. Vékonny István címfestő s. Szeder u. 24. fiú István. Dr. Végh Ferenc börgyáros Piac u. 68. leány Irén. Takács Lajos mozdonyvezető Balaton u. 10. leány Etelka. Tóth István kőműves s. Szeremley u. 8. fiú Jenő. Pethé Károly műszaki tisztv. Büdzentlhalály, leány Zsuzsanna. Jenel Antal csendőr törzsőrm. B.-újfalu, fiú Attila. Kocz Sándor vegyész-mérnök Csanak J. u. 5. leány Eszter. Tóth György npsz Kadarc u. 4. fiú János. Biró András dohánykertész Macs 71—73. Nagy Pál tűzoltó Nap u. 12. fiú József. Bugyinkó Imre szilkvüzem munkás Görbe u. 13. fiú Ferenc. Hüse Gábor kisbériő Bánk 126. fiú István. Hodosi Dezső ny. községi irodatiszt Tiszacségye, fiú Dezső. Ferge János városi nyomdai tisztv. Bősörményi út 6. leány Irén. Kozma Péter kubikos Pósa u. 28. leány Juliánna. Báji Imre npsz. Malvin u. 32. leány Irma.

Eljegyzések: Jobbágy István sütősegéd Bősörményi u. 17. — Nagy Mária Som u. 14. Rácz András sütősegéd Bácska u. 8. — Márton Juliánna Nagyszalonta u. 1. Pocsai Zoltán írói altiszt Gazd. Akadémia—Tóth Margit Kismacs 11. Csóki Ferenc molnár—Váradai Eszter Eötvös u. 1. Szilágyi József máv. lakatos Erzsébet u. 95.—Kovács Irén Basahalom u. 60.

Házasságok: Katona András férfitestvér Híradó lakatya—Nencz Ibolya Bősörményi út 10. Lengyel Gyula városi tisztv. Péterfia u. 6.—Karalyos Margit Arany J u. 22. Kovács Imre gazdasági cseléd Kórház u. 19.—Barkóc Margit Bellegelő 463. Rochlicz László asztalos, Eötvös u. 87.—Klein Magdolna József kir. hg. u. 53. Horváth Gyula hentes és mészáros s. Szép u. 2.—Lakatos Margit Nyil u. 53. Szabados

Halál helyett életfogytiglani fegyház
Hódmezővásárhely, dec. 4. Szabó János hódmezővásárhelyi napszámot az elsőtűtítés alatt elkövetett lopás miatt a rögtönítélő bíróság halálra ítélte. A kegyelmi kérvény most nyert elintézt. A legfelsőbb döntés az ítélet életfogytiglani fegyházra változtatta. (MTL.)

— Elégelt száz kilogramm elrejtett szemeskávét. Felsővísi közszékhelyen az elmúlt héten Kaufmann Mendel házának tetőzete kigyulladt. A tető égésével egy-

Gyula máv. s. tiszt—Trocsányi Margit Cserepes u. 4. Szabó Lajos npsz. Vámospercs—Husztai Zsófia Halap 157. Joga József műszerész s. Erdély u. 11.—Ale-va Irén Hunyadi u. 8. Kovács József külkeres. hiv. tisztv. Budapest—Enyedi Etel Szabó K. u. 10. Dr. Mikovényi Béla járásbíró Simonffy u. 26.—Farkas Ilona Hódorog. Kovács József vízvezeték-szerelő s. Repülőtér—Szabó Irén Pesti u. 61.

Halottak: Özv. Bagdi Balázs ref. 86 éves, Rothermere u. 52. Vitéz Bérés István ref. 52 éves, Kassa u. 60. Varga István ref. 2 hónapos, Pesti u. 4. Nyalka Sándor rk. 50 éves, Péterfia u. 4. Márkus András ref. 83 éves, Kontsek u. 2. Haga Lajos ref. 33 éves, Apaffy u. 143. Szabó Aranka rk. 37 éves, Budapest. Selme-czi István rk. 55 éves, Kölcsei u. 18. Tomaskó József rk. 54 éves, Ungvár. Czirják Róza ref. 25 éves, Monostorpályi út 66. sz. Nagy Imréné ref. 33 éves, H.-bősörmény. Papp András ref. 19 éves, Bellegelő 310. Jenel Elek ref. 39 éves, Ebes 45. Illés Gyula rk. 7 éves, Abádszalók. Özv. Brener Ignáczné izr. 70 éves, Ujfehértó. Birtha József ref. 65 éves, Apagy. Boldizsár Sára ref. 86 éves, Monostorpályi út 30. sz.

Mellőzendők a karácsonyi és újévi üdvözlőlapon

Mint értesülünk, illetékes hely arra az álláspontra helyezkedett a karácsonyi és újévi gratulációk hagyományos szokásával kapcsolatban hogy a karácsonyi és újévi üdvözlőlapon mellőzendők napjainkban egyrészt a posta tehermentesítése, másrészt a papírfogyasztás csökkentése céljából.

Halál helyett életfogytiglani fegyház

Hódmezővásárhely, dec. 4. Szabó János hódmezővásárhelyi napszámot az elsőtűtítés alatt elkövetett lopás miatt a rögtönítélő bíróság halálra ítélte. A kegyelmi kérvény most nyert elintézt. A legfelsőbb döntés az ítélet életfogytiglani fegyházra változtatta. (MTL.)

— Elégelt száz kilogramm elrejtett szemeskávét. Felsővísi közszékhelyen az elmúlt héten Kaufmann Mendel házának tetőzete kigyulladt. A tető égésével egy-

idejűleg kellemes pörköltkávészag kezdett terjengeni a levegőben. A csendőri nyomozás megállapította, hogy a padláson több mint 100 kg. szemeskávét volt elrejtve, amely a tűzben elpusztult. Kaufmann Mendel ellen megindították az eljárást.

Hirdetmény

A mezőgazdasági munkásoknak árának megállapításáról

Közlöm az érdekeltekkel, hogy a m. kir. közellátási miniszter úr az általa gyártatott új sorozatú mezőgazdasági munkások árát a következőképpen állapította meg:

(Elsőszámjegy termelői ár, második elosztói jutalék, harmadik fogyasztói ár):

I. Barna zsíros (vixos) tehénbőr és fekete zsíros (sima) és barkás tehénbőr felsőrész, croupontalppal 31.60 P, 3.30 P, 34.90 P, nyaktalppal: 30.30 P, 3.30 P, 33.60 P.

II. Zsíros sertésbőr felsőrész, croupontalppal 29.50 P, 3.30 P, 32.80 P, nyaktalppal 28.50 P, 3.30 P, 31.80 P.

III. Barna zsíros (vixos) háthatasítás felsőrész, croupontalppal: 26.— P, 4.90 P, 30.90 P, — nyaktalppal 24.— P, 3.30 P, 27.30 P.

IV. Fekete marhahőz és lőtükör durából felsőrész, croupontalppal 30.— P, 3.30 P, 33.30 P, nyaktalppal 28.80 P, 3.30 P, 32.10 pengő.

A fent feltüntetett elosztói jutalék a Hangya Szövetkezet és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezet által forgalomba hozott bakancsok kereskedői regiszt. és hasznát foglalja magában.

Fenti fogyasztói árak kizárólag csak a nevezett Szövetkezetek által forgalombahozott bakancsokra vonatkoznak. Amennyiben a bakancsokat nem a nevezett Szövetkezetek, hanem a cipőkereskedők hozzák forgalomba, az alábbiakban feltüntetett árak érvényesek:

(Első számjegy a termelői ár, második a kereskedői haszon, harmadik a legmagasabb fogyasztói ár):

I. Barna zsíros (vixos) tehénbőr és fekete zsíros (sima) barkás tehénbőr felsőrész, croupontalppal 31.60 P, 4.90 P, 36.50 P, nyaktalppal 30.30 P, 4.90 P, 35.20 pengő.

II. Zsíros sertésbőr felsőrész, croupontalppal: 29.50 P, 4.90 P, 34.40 P, nyaktalppal 28.50 P, 4.90 P, 33.40 P.

III. Barna zsíros (vixos) háthatasítás felsőrész, croupontalppal: 26.— P, 4.90 P, 30.90 P, — nyaktalppal 24.— P, 4.90 P, 29.90 pengő.

IV. Fekete marhahőz és lőtükör durából felsőrész, croupontalppal 30.— P, 4.90 P, 34.90 P, nyaktalppal: 28.80 P, 4.90 P, 33.70 pengő.

A kézműiparosok csak zsíros sertésbőr felsőrész, nyaktalpas kivételben készíthetik a bakancsokat, amelyek termelői ára 29.10 P. A Hangya Szövetkezet és a Mezőgazdák Szövetkezet által forgalombahozott kézműipari zsíros sertésbőr nyaktalpas bakancs elosztói jutaléka 30.30 P, fogyasztói ára 32.40 P, a kereskedői útján történő forgalombahozatal esetén a kereskedői haszon 4.90 P, a fogyasztói ár 34.— P.

Amennyiben a fent megnevezett felsőbőröktől eltérő minőségű bőrök is kiutalásra és feloldozásra kerülnek, az azokból készített bakancsok árát esetenként és egyénileg fogja megállapítani a közellátási miniszter úr.

A termelői gyár, vagy iparos köteles az árua alkalmazása függőcédelül, vagy talpbavésve, továbbá az átvételi kereskedő számára kiállított számlán a fogyasztói árat feltüntetni.

A termelői árak minden levonás nélkül értendőek és a csomagolási, szállítási, utánvételezési költségek az előállító iparost, vagy üzemet terhelik.

Polgármester.

SEAL BUNDÁK
NAGY VÁLASZTEKBA
LIPCSEI és HAZAI SZÖRMEKPIACUS
TELEFON: 37-80.

HA MEG EGYSZER AZT UZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —
— írta: Hegyaljai Kiss Géza

(30) (Minden jog a szerzőé.)
Beéri annyival, hogy egy kis német-magyar zsebszótárt kér. Ezt talán csak megengedik. Fordítás közben néha nem jó egy-egy pár szó az embernek emlékezetébe, ha miképpen dörzsöli is homlokát. Egy rakás könyvcímét rég közlöttem a direktorátussal, hogy a sok közül választani lehessen. Egy könyvet küldöttek is. Azt elolvastam, de még másat nem kaptam helyébe.

1837 karácsony előestéjén így ír:

A könyvekre nézve mosolyognom kell. A direktorátus nem küld, mert attól tart, hogy olyat küld, amit olvastam. Kár ettől tartani. Aztán, hogy a május óta kijött könyveket nem olvastam, arról a direktorátus bizonyossá tette magát ajtom lakatjával. Pedig ami azóta magyar, latin, német, francia, angol nyelven kijött, elég egy emberéletre. Főhajtásom: história: Miquet, Gibbon, Hume, Sougard stb. A szép-litteratúrától Le Sage munkái franciában. Angolban az újabbak, mint Cooper, W. Irving, Morrijat, Bover stb. Németben szeretném Goethét még egyszer elolvasni Magyarban az 1808-i Aurcrát, a Tudós Társaság

1837-i könyvét, tudománytárát s ami újabb van különben. De ha francia könyvet kapok, egy szótárt kérek mellé, mert nem tudom, nem felejtettem-e sokat. 3 év óta többet olvastam angolul.

A kisdedóvás, nevelés, irodalom, nemzetgazdaságtan kérdése állandóan foglalkoztatják. Rendkívüli olvasottságának nyomait levelei állandóan magukon viselik. De mert eddig is sokat olvasott, ezér kívénna még több olvasmányval táplálkozni.

Különösen érdeklődik nővére gyermekének nevelés iránt. A nevelésre fordított összeget gyarapodó tőkének tekint. — Mondásuk arról aranymondás:

1 forint a neveléstől elvonva, pénz tekintetében is 1000 forint veszteség s 1 forint nevelésre adva, ezer pengő forint kamatot hajt.

1838 február 11-i levelébe egész kis értekezést illeszt belc drámai literatúránk fejlődéséről. Visszapillantásai szerint az irodalmi műveket behatóan ismeri. Meglepi bizonyosságát adja a görög, római, angol, francia, német nyelven való olvasással szerzett műveltségének. Drámat külföldön sokat ismert. — Ezzei zárja:

Augusztus óta van nemzeti

játékszínműnk. Óhajtuk, hogy drámai remekműveink is mielőbb legyenek. Ne az írókról gondolkodjunk, hanem a játékszínról és színésztéről. A manna szerencsés állandóságot, ennek művészi tökélyt, hogy aztán ne patriotizmusból, hanem gyönyörűségéből mehesünk játékszínműnk.

ÁRVÍZ ODAKÜNN

Mint a sirály szárnyal ki a lelke börtönéből 1838 márciusában a Pstet elborító árvíz hírére. Csupa nyugtalanság:

Halálos aggodással nézek egy sor írásnak, egyetlenegy kétségtelen szónak elébe, mely bizonyosságot hozzon, hogy kedveseim élnek s legalább többet nem szenvedtek és nem szenvednek, mint amennyit pesti lakosnak nem szenvednie lehetetlen volt.

Küldi maradék pénzt enyhítésre:

Azon néhány forintból, mely idekerülésemkor kezemnél volt, még megvan 30 pengő. Küldök 25 forintot belőle. Mert lehetetlennek tetszik előttem, hogy kedveseimnek most pénzre szükségük ne volna. Lehetetlen, mondom, s ha mégis valami boldog véletlen úgy talála volna intézni, hogy nincs szükségük: az árvíz karjai közt nyomorgók közül legalább egyikét szenvedő embertestvérünk arcáról letörülhetik vele egy pár napig az éhség könnyeit. — Az irtalomnak mindenhat. Istene oltalmazza mindnyájokat!

Halásan köszöni, mikor édesanyja megnyugtatta. A közszerecséltenség részvéte mellett különösen az övéért aggódik. Sohasem érzí oly kínosnak rabságát, mint az árvíz idején. Ezer és ezer szenvedő mentéséért a tőle telhető legtöbbet szeretné tenni:

Nekem fogságom sohasem fájt nagyobbban, mint a veszélynek ama napjaiban. Tapasztalásból utdom, hogy oly nagy inségben a leggyengébb is sokat tehet, ha Isten azzal áldotta meg, hogy lélekjelenlétét el nem veszíti a szerencsétlenségben. Ah! miért nem teljesíthetném én is emberi kötelességemet! Egy pár halottal legalább bizonyosabban kevesebbet fájlalnánk.

Ezen az óhajtáson kívül is egész tervét gondolja el az észszerű védelemnek. A pesti veszedelmet országos hatásnak fogja fel. Országos segítséget tart szükségesnek. Csak annyit legalább, hogy a város helyett az ország vállalná el a hadi adó fizetését. Aztán valami kölcsönös juttatná a fővárost. Ahogy Franklin mondja: a hitel is kész pénz.

Egész értekezés április 7-i levelében az az elképzelése, mellyel a székesfővárost egy Duna-csatorna ásatásával a további veszedelemtől lehetne megmenteni. És egyúttal határozottabb kereskedelmi eleven-ségre vezérelni.

(Folyt. köv.)

SPORT

Az utolsó bajnoki forduló körül lejátszásra vasárnap az NB I-ben és az NB II. két csoportjában. Az NB I-ben az utolsó forduló dönti el az első helyért, mely teljesen nyitott a Nagyvárad, Csepel és Szolnoki MAV között. Az utolsó forduló több érdekesség találkoztat hoz. Elsősorban a Ferencváros—Ujpest mérkőzést, melyen a két nagy csapat méréseit idej teljesítménye dacára is vérbeli rangadóra számít a közönség. Döntő fontosságú lesz a Vasas—NAC találkozó is. A Gamma és Szolnok csapatát foszthatja meg bajnoki reményeitől. Csepel viszont a Kispeszt elleni mérkőzésen adhatja le az első hely elfoglalásához szükséges pontokat. A Kolozsvár—Törökvesz. SalBTC—Haladás, Szeged D MAVAG mérkőzések a tabella alsó részén okozhatnak alapos változást.

December 13-án Magyar Kupajátszások lesznek, melyet elmaradt bajnoki mérkőzés miatt sem lehet elhalasztani.

Az NB II. csoportok őszi bajnokai a DVSC Győri ETO, Szegedi Vasutas, B-ZKRT és Kassai RAC. Legnagyobb előnye a DVSC-nek van: öt ponttal, utána jön a B-ZKRT 3, SZVSE és a Győri ETO 2-2 és Kassai RAC egy pont előnnyel az első helyen.

A Nyilaslelapi Törökvesz. ifjúsági bajnok csapatának bajnoki ermeit ma, szombaton este hat órai kezdettel ünnepélyes keretek között osztják ki a nyilaslelapi Leventeházban. Szűcs elnök felkeri a Ny Törökvesz. ifjúsági játékosait hogy ez alkalomra pontosan jelenjenek meg. Egy idejűleg hazafias programú Miklós-esti összejövetel és bajnoki vacsora is lesz.

Budapest. Thomas dr-t és

Szöke II-öt tartják a legjobb magyar játékosoknak. A Nemzeti Sportban Rippel Béla teszi ezt szöke a legutóbbi játékosvezető-vita kapcsán.

A Ferencváros előreláthatólag Lukács, Füstös, Finta, Sárosi dr. Gyetvai támadószórával játszik az Ujpest ellen.

Csak keret utazik Debrecenből a Vidék—Budapest válogatott női tornászversenyre. Schmidt Gyula testnevelési tanár vezetésével Hat debreceni: Galaczy Károly, Kapusi Julia, Oláh, Kiss, Kertész, Lőrinczy és a kolozsvári Papp közül kerül ki a vidék válogatottja.

Zajlik a kosárlabdázó-front a Piarista gimnázium—Gyakorló gimnázium mérkőzés körül. »Nem tudjuk megérteni a vezetőséget — mondják a piarista kosárlabdázók — Hiszen a Gyakorló gimnázium csapata hajlandó volt velünk négy emberrel is kiállni. A játékosok sem hiányoztak a kosárlabda erre vonatkozó szabályára és a két csapatnak erről mit sem szólván rendezte el a játék megkezdését. Mi nem nyugodtunk bele a 2:0-ás győzelembe! Ugyanis a mérkőzés II. félidőjének 13. percében megérkezett a Gyakorló gimnázium ötödik embere! A hátralévő 7 perc alatt 12 gólt dobtunk a most már teljes csapattal küzdő Gyakorló B) csapatnak! Ezek szerint tehát nemcsak nevesítés, hanem lehetetlen és elfogadhatatlan is a 2:0-ás gólarányú győzelem elkönyvelése! Reméljük, hogy a vezetőség be is látja ezt és ha nem is könyveli el a szerencsét, megérdekeljük a mérkőzés megismétlését fogja elrendelni!

A DEAC színeit Budapest bajnokságán Németh, Gyöngyösi, Miklós II. és Tömörly Eszter képviseli.

KÖZGAZDASÁG

A keresztény kereskedők húszmillió pengő kölcsönt kaptak

A keresztény kereskedői hitelakciót húszmillió pengő kölcsön elhelyezésével zárták le egy év után. Ezt az akciót most 30 millió pengőre emelték fel. A bizottság, mely a kiutalást intézte, 2616 kérelmet bírálta el. A borkereskedők részére, hogy a vásárlásokat zavartalanul tegyék, ötmillió pengős hitelt szavaztak meg.

November havi szappanjegyzelvények beváltása

Tekintettel arra, hogy a november hóra járó mosószappan egy része csak most érkezett meg, a november havi szappanjegyzelvények december hó 10-én estig beválthatók.

A beváltott szappanjegyzelvényeket a kereskedők december hó 11-én, pénteken számolhatják el.

E határidő után november havi szelvényt elszámolni már nem lehet. Polgármester.

A gabona- és kenyérgabonajegy tulajdonosok éiszámolása

Felhívom mindazok figyelmét, akiknek gabonajegyük van, hogy a 6730—1942. M. E. számú rendelet értelmében a beszolgáltatandó mennyiség bejelentése végett az elszámoló bizottság elgült (Ferenc József-út 28. sz. II. emelet 14) kenyérgabonajegyükkel, esetleg pótkenyéjükkel és gabonajegyükhöz haladéktalanul és feltétlenül jelenjenek meg.

A bejelentés elmulasztása szigorú büntetést von maga után. Polgármester.

A kendermag forgalmának szabályozása

A 6810—1942. M. E. számú rendelet szerint az, akinek 10 kg-ot meghaladó mennyiségű kendermag (kenderrostmag) van birtokában, köteles azt a gabonairódnál sürgősen írásban bejelenteni.

A gabonairóda a bejelentés adatait ellenőrzi. A bejelentés alá eső kendermagkészlet — az 1943. évi vetőmagszükséglet kielégítésével — zár alá vétetett. A zár alá vett kendermagot a bejelentő december 15-ig köteles a Futurának vételre felajánlani.

Mentes a felajánlás alól anynyiszor 40 kg. kendermag, ahánykat, holdat a termelő 1943-ban kendermaggal bevet.

Egyebekben bővebb tájékoztatást a Budapesti Közlöny 1942. évi november 21-ik számában megjelenő rendelet nyújt.

Polgármester.

Mi újság a budapesti élelmiszer nagyvásárcsopeten?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint november 27-től december 3-ig az előbaromfiacson a csirke és pulyka ára 10 fillérrel emelkedett, a vágottbaromfiacson a kibelezett csirke ára 35 fillérrel csökkent kg-kint. — A tojáspiacra a legmagasabb hatósági árak voltak érvényben. — A zöldség- és fűszerek piacán a kalarábé 5, a petrezselyem ára pedig 12 fillérrel csökkent, viszont a főzötök ára 5, a sültötök 6, a paraj 10, a sóska pedig 30 fillérrel emelkedett kg-kint. — A gyümölcspiacra az alma és körle ára 20 fillérrel csökkent, viszont a héjasdió 30, a hazai gesztenye pedig 120 fillérrel emelkedett kg-kint.

A községi gazdasági előjárók figyelmébe! A Magyar Biztosítástudományi Társulat „Ez a legkevesebb, amit a biztosításhoz tudni kell” címen ismeretterjesztő füzetet adott ki, amely valamennyi biztosítási fajta rövid pontokba foglalt feltételeit és a legszükségesebb biztosítási tudnivalókat tartalmazza. A füzet a biztosítási ügyek intézésében a községi gazdasági előjárók számára nélkülözhetetlen. Az ismeretterjesztő füzet díjmentesen áll az érdeklődők rendelkezésére a Magyar Biztosítástudományi Társulatnál (Budapest, V., Deák Ferenc-utca 16—18 szám).

Bécsig akarják jártni a Duna-tengerjáró hajókat. Magyarország fővárosa a Duna-tengerjáró hajók révén fontos nemzetközi kikötő lett. E hajók jelenleg Budapest felett Gönyűig haladhatnak. A német kormány most szakembereket bízott meg annak tanulmányozásával, miképpen lehetne a Duna-tengerjáró hajókat alacsony vízállás esetén is Bécsig jártni. (MVS)

A tökmag ellenében kiszolgáltatott szappanulványokat csak az utalványt kiállító Futura bizományos községében üzletel rendelkező kijelölt szappankereskedő válthatja be. Más községben kiállított és a Futura bizományos községével, valamint aláírásával el nem látott szappanulványok beváltása tilos. Ha a kereskedőnek a szappanulvány valódisága ellen bármely gyanúja merülne fel, köteles erről a körülményről a legközelebbi illetékes hatóságnál, az államrendőrségnél, vagy a csendőrségnél azonnal jelentést tenni.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA
GALOCY legregibb nyomozóiroda országosan ismert, Zöldfa-utca 3. T.: 28-72. 672 12. 9

ALKALMAZÁST nyert férfi
Férfit tudatszeged felvétel, Halköz, Törökvesz. 840

MEGRENDELÉSEK
ital-mérésre kimérő keresek óvadékkal, Hüvelyes u. 11. Pest. 836

ALKALMAZÁST keres férfi
Könyvelő, adminisztratív tisztviselő, általános gyakorlati állást vállalkoztatna „Referencia-kepes”. 653

KÖZÉPISKOLA 4 osztályt és földműves iskolát végzett öskeresztyén, volt gazdasági elhelyezkedést keres, biztonossággal, banknál, vállalatnál. Volt számvívő jellegre megkeresést a kiadóba. 761

HÁZASPÁR úri családhoz házmesternek ajánlkozik, Poroszlay út 71. 789

ALKALMAZÁST nyert nő
HÖLGYFODRÁSZ-kisasszonyokat alkalmazok, Horgonyi, Szoboszló út 4. Telefon: 39-51. 813

HÖLGYFODRÁSZ segédnő, vagy férfit felveszek, Gánciné, Kossuth u. 36. 803

ELÁRUSÍTÓ jó kézírású felvételük Vass utca 12. 812

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT
MINDENES bejárónőt felveszek, Szent Anna u. 8. sz. 828

BENTLAKÓ vagy bejárónő mindenest, azonnali belépésre keresek, — Krisch, Ispóty-ter 1. 797

MEGBIZHATÓ mindenest bejárónőt keresek, azonnala felveszek Magoss György-ter 24. 832

BEJÁRÓNŐT 9 órától 16 óráig azonnali belépésre felveszek. Bercsényi u. 26. 832

INTELLIGENS szobalányt keresek orvosi rendelő és lakásom részére. Miklós u. 19. 838

FŐZŐMINDENEST légfűtéses lakásba, azonnali fogadok. Werbőczy u. 2 I. 4. 819

AJÁNLAT
TÖRÖTT gramofonlemezért 2 pengő fizetek. Villanykörtesekre 30 fillér. Bíró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

ÉKSZERKÉSZÍTÉS, javítás — fogaranyat, ékszer vesz Poliak Endre ékszerész, Hatvan-u. 2. 299 1. 8

SZAPPANNAK valózsírt szappanra becserelel Pál János szappanosmester, Kőlcsei-u. 8. — 1737 1. 19

KABÁTOKAT csináltasson, fordítottasson „Margónál” csinos alakítások 30 pengőtől Bethlen u. 29 1937 12 25

SZŐRMEBUNDÁKAT olesón készítek, javít, alakít Kováry szűcsmester, püspöki-palota. 1232 12 22

ÚJ KÁRPITOS ruhámiék s fotelek, hencserék, Allandóan raktáron, megrendelhetők: Timár-u. 27. 486 12. 11

MIKULASRA mese és képeskönyvek nagy választékban Acél antikvárium, Révész-ter. 742 1. 3

FIGYELEM asztalos műhelyemet áthelyeztem, Csapó u. 12. szám alá, minden szakmába vágó munkát s műbort puculást vállalom. Szilveszterpartit fogadok Czeljár István asztalos. 671 12. 6

HASZNÁLT varrógépet vesz, elad, cserél ifj. Levai Kassa-út 1. 2. 28. 228

FALL irodai naptárak 1943 évre már kaphatók, papírútlek, Hunyadi u. 23 1565 12 21

ÉRTEKES vásznait bizton kézzben dolgoztassa. Varrás, himzés, monogramozás, felülésséggel Favorit, Csapó-u. 24. 125 2. 5

MINDENEMŰ varrást, javítást, harisnyastopplást, 3 párból kettőt készítek. József kir. herceg u. 22. 818

KERESLET
ARANYAT, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb árban veszek. Fránki, Piac-u. 73. 984 12. 10

TÖRT aranyat, ezüstöt, briliántst magas árban veszek. Takács Sándorné, Piac 66. 393 1. 9

RONGY hulladékot, akit a rongynapon nem tudta átadni, úgy érte küldök. Ertesítést kérek Erzsébet u. 11. Körzetvezető. 763

OKTATÁS
NÉMET nyelvet bíró kisasszonyt keresek 4 éves és 2 hónapos fiámhoz. Hüttl villa, Debrecen. 811

ELELMISZER, ITAL
BOR újlel, sajáttermésű, edeskes fajboralmat díszítőléssre, nagyob tételben is olesón árúsítom. Simonffy u. 59 824

URADALMI téli álló fajtalma nagyon, kicsinyben egész naj Rákóczi 7. pince. 1475 1. 28

RÁDIO
RÁDIÓT minden típust javít, évtizedes gyakorlatl Szabó műszerész, Csapó-u. 84. tel.: 32-54 2. 20. 1534

HANGSZEREK
TÁSKA-gramofon lemezekkel eladó. Teiki u. 28. sz. negyedik ajtó. 814

ZONGORA-HANGOLÁST tizenöt éves kiváló képzettségű vállalkozó, Vargyas, Nap u. 17. 522 1. 3

BŰTOR
ANTIK hálóbutor eladó Értekezni Piac 22. házfelügyelő. 397 vv

ANTIK szekrény, garnitúra könyvszekrény, modern háló, ebédő, konyha, kombinált szoba eladó. Kossuth-u. 51. 1505 3 16

MUKINCIS szamba meno antik félháló, dús in-tarziával, alkalmi árban eladó. délutánoként 2—3-ig. Cím a kiadóban. 743

MINEK a fényes kirakat, amikor olesóbban vásárolhat udvari bútor-üzletben Brilliné Piac 7. udvarban. 476 12. 30

TÜKRÖS tolette asztal, szekrények, asztalok, ládák, nézagy eladó. Szent Anna u. 35 ügyvédi iroda. 826

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR
EGY DARAB 1.5 lóerős 110 volt, 3 fázisú motort veszek. Habina söntés, Cegléd u. 780

EGY DARAB 220 voltos magas fordulatu motort veszek. Habina söntés, Cegléd u. 781

ÁTADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ
VENDEGLŐ jogfolytonos, havi 5—6 ezer forgalommal átadó. Cím a kiadóban. 830

LAKÁSTERES
SGYSZÓBA, konyha, spájzos, esetleg kettőszobás lakást keresek, azonnala. Cím a kiadóban. 762

ELVESZETT
JOBKEZES fekete női bőrkétyű elveszett Bóde-üzletben. Megtalálól 5 pengő jutalom ellenében a kiadóhivatal pénztárába adja le. 772

ELVESZETTETEM pénz tárcám Feuer üzlet és az Amerikai áruház között (Csapó u., Rákóczi út között). Megtalálójá jutalomban részesül. Kocsák István, Sarok u. 18 801

VEGYES
DISZNÓULÉST vállalko helyben, vidéken, tanynán. Levelekre válaszlok. Szuhánics Mihály hentessegéd, Jánosy u. 81. szám. 783 12. 31.

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ
SZÉP fekete bunda nagyon olesón eladó. Csapó u. 58. 765

ELADÓ egy teljesen új fekete tisztadrág, erősebb termetre, egy polgári pantallóval együtt. Péterfia 34. keresztút. 802

EGY szilbunda és női kabát eladó. Nyil u. 119 782

KABÁT úri szabású, egész hosszú fekete télikabát, bársony galliárral vattellim bélelés végig és selyem bélelés, kifogástalan állapotban eladó. Válasz lapra úriembernek címre a kiadóhivatalban. 713

EGY PERZSALÁB bunda eladó. Kossuth u. 6. 753

KARONA vagy cserkész gallért veszek Oláh Sándor, Baross u. 11. 783

INGÓSÁG VÉTEL
ASZTALSPORT jókarban levőt keresek megvételre. Cím a kiadóba kérek. 648

INGÓSÁG ELADÁS
ELADÓ étkezdébe, vagy nagyobb konyhába való penezett mosogató Honvédtemető u. 6 1530 vv

ELADÓ hátizsák kenyer-tarisznyával, Laumann hegedű tokkal, kottaállvány, faláda, Omega zsebbóra, sötétkék női kabát, József kir. herceg u. 22. második ajtó. 833

ELADÓ lendamast szalvéták, lenvászon vert-csipek ágyszövet. Baros u. 28. 899

EGY fekete gyermek kocsit van eladó. Timár u. 35. özv. Platy Dezsőné. 7 ajtó. 786

JÓÁLLAPOTBAN levő sötétkék mély gyermek-kocsi eladó. Cím a kiadóban. 831

GAZD. TERMÉNYEK
UNGVÁRY JÓZSEF ceglédi faiskolájából gyümölcsfák érkeztek Magastörzsi közműtele nagy választékban, Garay u. 5. 238 12. 10

SÜTŐTÖK jómínőségű nagyban és kicsinyben, nagy vesszőkosarak fődóvel kaphatók, Hatvan u. 68. 159 12. 8

KÁPOZTA fejtes eladó. Bethlen u. 72. 834

NÉGY MÁZSA vegyes burgonya eladó, Kiss Miklós, Csapó u. 37. 830

GAZD. ESZKÖZÖK
JÁRCÁNYHAJTÁSOS darulót keresek, lehetőleg Rapidot. Cím a kiadóban. 1530 vv

ELADÓ HÁZ
SAROKHÁZ, Meszena-u. 2. forgalmas helyen eladó. Értekezni Timár-u. 31. Szökéné. Közvetítő díjazok. 689 12. 10

KÜLSÓVÁSARTER 15. sz. 826.60 négyoszöglet két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

ELADÓ HÁZHELY
15 HOLD prima fekete föld Hajdúszoboszlón eladó. Közvetítő díjazok Cím a kiadóban. 537 vv

HÁZHELY eladó Hajdúszoboszlón, Rákóczi u. 74. szám alatt, az államközeli telek közelében, hatszáz négyvzögöl. Szurmay u. 1. sz. alatt, a furdótól nem messze 425 négyvzögöl Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszlón. Rákóczi u. 74. 1675 vv

SZÉCHENYI-U. 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím meg tudható a kiadóhivatalban. 1-

LIBAKERTI telkek sűrűgösen, olesón eladók. Értekezni: Honvéd u. 19. Neorsicnál. 822

ELADÓ FÖLD
HEGYESEN 15 k. hold, tanyásbirtok eladó. Értekezni, Kossuth u. 54. sz. 760

ELADÓ ÁLLATOR
LIBA, nagyfajtájú, tenyészésre, s tömésű igen jó, eladó. Kossuth u. 54. 75

Szerkesztésen felelős: **PAIFI JÓZSEF**
Kiadási felelős: **IFJ. SZIGETHY GYULA** igazgató
Kiadás és nyomó: **NSZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
Felelős nyomdavezető: **SZIGETHY KÁROLY**